

FLUVIUS SYSTEM OPERATOR GROEP

Geconsolideerde jaarrekening IFRS

Jaareinde 31 december 2020

Inhoud

FINANCIËLE OVERZICHTEN	3
Geconsolideerde winst- en verliesrekening	3
Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	4
Geconsolideerde balans	5
Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen	6
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	7
TOELICHTINGEN BIJ DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING	8
1 Informatie over de onderneming	8
2 Samenvatting van de belangrijkste opname- en waarderingsregels	9
2.1 Conformiteitsverklaring en presentatiebasis	9
2.2 Consolidatiecriteria	10
2.3 Gesegmenteerde informatie	10
2.4 Belangrijkste waarderingsregels	10
2.5 Samenvatting van de nieuwe standaarden die van toepassing zijn vanaf 2020	16
2.6 Gebruik van ramingen en veronderstellingen	17
2.7 Standaarden die werden gepubliceerd, maar die nog niet van kracht zijn	18
RESULTATEN VAN HET JAAR	20
3 Bedrijfsopbrengsten	20
4 Diensten en diverse goederen	22
5 Personeelsbeloningen	22
6 Afschrijvingen en waardeverminderingen, wijzigingen in voorzieningen	23
7 Financiële resultaten	24
8 Belastingen op het resultaat	25
ACTIVA	26
9 Immateriële activa	26
10 Materiële vaste activa	27
11 Gebruiksrecht en leaseverplichtingen	28
12 Investerings in joint ventures en geassocieerde deelnemingen	29
13 Overige beleggingen	30
14 Restitutierecht op voorzieningen voor personeelsbeloningen	30
15 Lange- en kortetermijnvorderingen, andere	30
16 Voorraden	31
17 Handels- en overige vorderingen, vorderingen cashpoolactiviteiten	31
18 Geldmiddelen en kasequivalenten	32
PASSIVA	33
19 Eigen Vermogen	33
20 Leningen op lange en korte termijn	35
21 Voorzieningen voor personeelsbeloningen	38
22 Afgeleide financiële instrumenten	48
23 Handelsschulden en overige schulden, schulden cashpoolactiviteiten en actuele belastingverplichtingen	49
FINANCIËLE INSTRUMENTEN	50
24 Financiële instrumenten: risico's en reële waarde	50
ANDERE INFORMATIE	55
25 Verbonden partijen	55
26 Verplichtingen en onzekerheden	57
27 Gebeurtenissen na balansdatum	57
28 Lijst van de ondernemingen opgenomen in de consolidatie	58
INFORMATIE MET BETREKKING TOT DE MOEDERVENNOOTSCHAP	59

Financiële Overzichten

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

(In duizenden EUR)	Toelichting	2020	2019
Bedrijfsopbrengsten		1.726.688	1.659.700
Opbrengsten uit contracten met klanten	3	1.662.061	1.628.959
Overige operationele bedrijfsopbrengsten		64.627	30.741
Bedrijfskosten		-1.709.216	-1.640.292
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen		-146.356	-150.281
Diensten en diverse goederen	4	-941.840	-916.127
Personeelsbeloningen	5	-617.264	-564.209
Afschrijvingen en waardeverminderingen, wijziging in voorzieningen	6	-19	-8.629
Overige operationele bedrijfskosten		-3.737	-1.046
Bedrijfswinst		17.472	19.408
Financiële baten	7	121.898	125.030
Financiële lasten	7	-132.388	-135.690
Winst vóór belastingen		6.982	8.748
Belastingen op het resultaat	8	-6.982	-8.748
Winst over de verslagperiode		0	0

Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

(In duizenden EUR)	Toelichting	2020	2019
Winst over de verslagperiode		0	0
Baten en lasten rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen			
Elementen die niet kunnen verplaatst worden naar de winst- en verliesrekening			
Actuariële winsten (verliezen) op voorzieningen voor personeelsbeloningen	21	16.176	-28.365
Actuariële winsten (verliezen) restitutierecht op voorzieningen voor personeelsbeloningen	21	-16.176	28.365
Netto elementen die niet kunnen verplaatst worden naar de winst- en verliesrekening		0	0
Totaalresultaat over de verslagperiode		0	0

Geconsolideerde balans

(In duizenden EUR)	Toelichting	2020	2019
Vaste activa		4.228.021	4.094.994
Immateriële activa	9	1.505	2.150
Materiële vaste activa	10	3.425	5.451
Gebruiksrecht activa	11	35.214	36.972
Investerings in joint ventures en geassocieerde deelnemingen	12	17	16
Overige beleggingen	13, 24	917	905
Restitutierecht op voorzieningen voor personeelsbeloningen	14	288.395	258.499
Langetermijnvorderingen, andere	15	3.898.548	3.791.001
Vlottende activa		1.611.182	1.104.429
Voorraden	16	97.296	78.542
Kortetermijnvorderingen, andere	15	500.000	170.000
Handels- en overige vorderingen	17, 24	450.680	391.907
Vorderingen cashpoolactiviteiten	17, 24	561.516	435.758
Geldmiddelen en kasequivalenten	18, 24	1.690	28.222
TOTAAL ACTIVA		5.839.203	5.199.423
EIGEN VERMOGEN	19	1.617	1.617
Eigen vermogen toe te rekenen aan de aandeelhouders van de vennootschap		1.517	1.517
Inbreng buiten kapitaal / Aandelenkapitaal, reserves en ingehouden winsten (*)		1.517	1.517
Minderheidsbelangen		100	100
VERPLICHTINGEN		5.837.586	5.197.806
Langlopende verplichtingen		4.238.997	4.112.761
Leningen en overige financieringsverplichtingen	20, 24	3.919.032	3.821.108
Leaseverplichtingen	11, 24	25.570	26.937
Voorzieningen voor personeelsbeloningen	21	286.959	245.624
Afgeleide financiële instrumenten	22, 24	6.000	6.217
Voorzieningen, andere	21	1.436	12.875
Kortlopende verplichtingen		1.598.589	1.085.045
Leningen en overige financieringsverplichtingen	20, 24	1.050.893	637.986
Leaseverplichtingen	11, 24	10.347	10.472
Handels- en overige schulden	23, 24	430.585	300.538
Schulden cashpoolactiviteiten	23, 24	104.561	133.069
Actuele belastingverplichtingen	23	2.203	2.980
TOTAAL PASSIVA		5.839.203	5.199.423

* Verdere informatie werd opgenomen in de toelichting 'Eigen vermogen'.

Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen

(In duizenden EUR)	Inbreng buiten kapitaal / Aandelen- kapitaal (*)	Reserves	Overge- dragen winst	Eigen vermogen toe te rekenen aan de aandeel- houders van de vennootschap	Minder- heidsbe- langen	Totaal
Totaal op 1 januari 2019	10.175	213	19	10.407	93	10.500
Wijzigingen in de consolidatiekring	0	0	0	0	7	7
Terugbetaling aandeel in het eigen vermogen	-8.891	0	1	-8.890	0	-8.890
Resultaat over de verslagperiode	0	0	0	0	0	0
Niet-gerealiseerde resultaten	0	0	0	0	0	0
Totaalresultaat over de verslagperiode	-8.891	0	1	-8.890	7	-8.883
Totaal op 31 december 2019	1.284	213	20	1.517	100	1.617
Totaal op 1 januari 2020	1.284	213	20	1.517	100	1.617
Wijzigingen in de consolidatiekring	0	0	0	0	0	0
Terugbetaling aandeel in het eigen vermogen	0	0	0	0	0	0
Resultaat over de verslagperiode	0	0	0	0	0	0
Niet-gerealiseerde resultaten	0	0	0	0	0	0
Totaalresultaat over de verslagperiode	0	0	0	0	0	0
Totaal op 31 december 2020	1.284	213	20	1.517	100	1.617

* Verdere informatie werd opgenomen in de toelichtingen 'Eigen vermogen'.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

(In duizenden EUR)	Toelichting	2020	2019
Resultaat over de verslagperiode		0	0
Afschrijvingen immateriële activa	6	645	713
Afschrijvingen materiële vaste activa en gebruiksrecht activa	6	13.775	13.228
Mutatie voorzieningen (terugname -; toevoeging +)	21	-11.439	-19.268
Waardevermindering op vlottende activa (terugname -; toevoeging +)	6	-2.962	13.956
Min-/meerwaarde op realisatie handelsvorderingen		2.741	465
Netto financieringslasten		10.707	10.080
Waardering naar reële waarde afgeleide financiële instrumenten	22	-217	580
Winst en verlies op vaste activa		-45	-827
Belastingkosten	8	6.981	8.748
Bedrijfskasstroom vóór wijziging in bedrijfskapitaal en in voorzieningen voor personeelsbeloningen		20.186	27.675
Mutatie voorraden		-18.754	-10.454
Mutatie handels- en overige vorderingen		-47.894	-88.202
Mutatie handels- en overige schulden		126.578	29.076
Mutatie personeelsbeloningen	21	11.439	19.268
Netto bedrijfskasstroom		71.369	-50.312
Betaalde financiële lasten		-125.270	-131.457
Ontvangen financiële baten		101.773	124.547
Financiële korting op inkomende facturen	7	312	408
Betaalde winstbelastingen	8	-7.759	-7.842
Netto kasstroom uit bedrijfsactiviteiten		60.611	-36.981
Ontvangsten uit de verkoop van materiële vaste activa		46	2.500
Verwerving van immateriële activa		0	-65
Verwerving van materiële vaste activa		-227	-926
Verwerving van overige beleggingen, investeringen in ondernemingen	13	-1	0
Ontvangsten uit verkoop van overige beleggingen, investeringen in ondernemingen		1	222
Ontvangsten (verwerving) langetermijnvorderingen		-22	0
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten		-203	1.731
Mutatie minderheidsbelangen	19	0	7
Aflossing van leningen	20	-173.500	-3.500
Uitgifte obligatieleningen/leningen	20	598.608	0
Betaling van leaseverplichtingen	11	-12.277	-12.050
Mutatie financiële kortetermijnschulden	20	83.100	439.544
Mutatie cashpool	17, 23	-154.263	-353.733
Verstrekking van langetermijnleningen	20	-598.608	0
Terugbetaling verstrekte langetermijnleningen	20	170.000	0
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten		-86.940	61.377
Netto beweging geldmiddelen		-26.532	26.127
Geldmiddelen en kasequivalenten - begin van de verslagperiode	18	28.222	2.095
Geldmiddelen en kasequivalenten - einde van de verslagperiode	18	1.690	28.222

Toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening

1 Informatie over de onderneming

Fluvius System Operator, afgekort Fluvius, is een coöperatieve vennootschap (cv), gevestigd in België, Brusselsesteenweg 199, 9090 Melle en ingeschreven in het ondernemingsregister van Gent (afdeling Gent) onder het nummer 0477.445.084.

Op 1 juli 2018 ontstaat Fluvius System Operator uit de fusie van Eandis System Operator met haar sectorgenoot Infrac waarbij Infrac wordt overgenomen door Eandis System Operator. Deze laatste wijzigt haar naam naar Fluvius System Operator.

De geconsolideerde jaarrekening van Fluvius voor de periode die werd afgesloten op 31 december 2020 bevat de informatie van de onderneming en haar dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen - De Stroomlijn cv, Atrias cv en Synductis cv. Samen vormen ze de 'Groep'.

Fluvius System Operator is het **onafhankelijk multi-utilitybedrijf** dat instaat voor de exploitatie van de distributienetten voor elektriciteit en aardgas; de ontwikkeling, de exploitatie, het gebruik en het onderhoud van andere leidinggebonden nutsvoorzieningen zoals riolering, waterdistributie, openbare verlichting, elektronische communicatienetwerken, warmte; dataverkeer; het beheer van warmte- en koudeopslag; het uitoefenen van nevenactiviteiten waaronder het beheer van (strategische) participaties; het beheer en de opname van de meters en het beheer van het toegangsregister; voert taken uit als sociale energieleverancier; en geeft ondersteuning aan haar aandeelhouders, de lokale besturen in Vlaanderen.

Op 26 juni 2020 kondigden Fluvius en Telenet aan gesprekken te starten over een mogelijke samenwerking voor de realisatie van het datanetwerk van de toekomst in Vlaanderen.

Fluvius voert deze taken uit in opdracht en voor rekening van haar aandeelhouders, elf intergemeentelijke samenwerkingsverbanden ('intercommunales') die **'opdrachthoudende verenigingen'** of kortweg OV's zijn: Fluvius Antwerpen, Fluvius Limburg, Fluvius West, Gaselwest, Imewo, Intergem, Iveka, Iverlek, PBE, Riobra en Sibelgas.

De netinfrastructuur van elektriciteit, aardgas en andere nutsvoorzieningen blijft eigendom van de OV's. De OV's die actief zijn in de distributie van elektriciteit en aardgas, zijn de houders van de erkenning als netbeheerder voor elektriciteits- en gasdistributie uitgereikt door de Vlaamse energieregulator VREG.

De onderneming voert haar exploitatietaken uit **aan kostprijs** zonder enige commerciële marge aan te rekenen aan voornamelijk de OV's. Dat betekent dat alle kosten worden doorgerekend volgens afgesproken toewijzingsregels. Elke maand factureert Fluvius System Operator cv elk van de OV's voor de geleverde operationele diensten. Het resultaat van de Groep is hierdoor zonder winst of verlies.

De aandeelhouders van Fluvius System Operator cv vormen samen met de Groep, Fluvius OV en Interlabel Vlaanderen cv de **'Fluvius Economische Groep'**, die eveneens haar IFRS-resultaten publiceert.

De Vlaamse energieregulator VREG verleende toestemming aan de distributienetbeheerders voor energie Fluvius Antwerpen, Fluvius Limburg, Fluvius West, Gaselwest, Imewo, Intergem, Iveka, Iverlek, PBE en Sibelgas om een beroep te doen op de diensten van Fluvius System Operator als werkmaatschappij voor elektriciteit en gas. Deze toestemming geldt respectievelijk tot 25 september 2026 (electriciteit) en 14 oktober 2027 (gas). De term distributienetbeheerder (DNB) slaat op OV's die de gereguleerde activiteiten voor distributie van elektriciteit en/of gas verzorgen, onder toezicht van de VREG.

Fluvius is **in alle Vlaamse steden en gemeenten actief**. De multi-utility-aanpak (meerdere nutsvoorzieningen binnen één bedrijf) zorgt binnen Fluvius voor financiële en operationele efficiëntie. Hoe beter nutswerken qua planning en aanpak op elkaar kunnen worden afgestemd, hoe minder hinder ze veroorzaken en hoe minder vaak een straat opengebrouwen moet worden.

Het energiedecreet bepaalt dat iedere OV een beroep kan doen op slechts één werkmaatschappij. Alle OV's van de 'Fluvius Economische Groep' hebben hiervoor Fluvius System Operator cv gekozen die zijn opdrachten kan vervullen met eigen personeel en een beroep kan doen via detachering op statutair (vastbenoemd) personeel.

Op 1 april 2019 werd het voltallige contractueel personeel van de ex-Infrac OV's en van ex-Integan overgenomen door Fluvius System Operator cv. Om de detachering via één onderneming te laten verlopen werd het voltallige statutair personeel van de ex-Infrac OV's en van ex-Integan ondergebracht in Fluvius OV.

De Groep stelde gedurende 2020 gemiddeld 4.877 **personen** tewerk (2019: 4.637 personen) en doet een beroep, via detachering op gemiddeld 788 personen (2019: 788 personen) van Fluvius OV.

Fluvius heeft gekozen voor een **rating** bij de ratingagentschappen 'Moody's Investors Service Ltd.' (Moody's) en 'Creditreform Rating AG' (Creditreform). Op 25 juli 2019 was deze rating bij Moody's A3 met stabiele vooruitzichten. Op 10 september 2020 bevestigde het ratingbureau Moody's de A3-rating voor Fluvius, maar het wijzigde de ratingvooruitzichten van stabiel naar negatief. Deze beslissing was voornamelijk ingegeven door de verwachting van Moody's dat, zonder milderende maatregelen, de kredietratio's van de aandeelhouders van Fluvius in de tariefperiode 2021-2024 onder druk zouden kunnen komen als gevolg van de beslissing van de energieregulator VREG over de aangepaste tariefmethodologie 2021-2024.

Sinds januari 2017 is de rating bij Creditreform A+ met stabiele vooruitzichten. Creditreform heeft op 27 oktober 2020 eveneens de ratingvooruitzichten aangepast naar negatief.

Als gevolg van de uitbraak van de **COVID-19-pandemie** werd de werking en de dienstverlening van de Groep sinds half maart 2020 grondig aangepast. Aangezien de onderneming echter opereert binnen een gereguleerd kader en haar resultaten integraal doorrekent, zijn de financiële effecten eerder beperkt. Verdere informatie werd opgenomen op de website en in de toelichting 'Gebruik van ramingen en veronderstellingen'.

Voor meer informatie bezoek onze website www.fluvius.be

Dit financieel verslag voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2020 werd op 31 maart 2021 goedgekeurd door de Raad van Bestuur.

2 Samenvatting van de belangrijkste opname- en waarderingsregels

2.1 Conformiteitsverklaring en presentatiebasis

De geconsolideerde jaarrekening werd opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS), zoals gepubliceerd door de International Accounting Standards Board (IASB) en goedgekeurd door de Europese Unie. De Groep heeft geen enkele nieuwe IFRS Standaard, die pas na 2020 moet worden toegepast, vroegtijdig geadopteerd.

De geconsolideerde jaarrekening werd uitgedrukt in duizenden euro, zijnde de functionele valuta en de presentatievaluta van de Groep. Ze werd opgesteld in de veronderstelling dat de bedrijfsvoering wordt verdergezet en volgens de historische kostprijsmethode tenzij anders vermeld.

2.2 Consolidatiecriteria

De geconsolideerde jaarrekening omvat alle dochterondernemingen waarover de Groep zeggenschap heeft. Zeggenschap bestaat wanneer de Groep de macht heeft om het financiële en operationele beleid van de entiteit te sturen teneinde voordelen te verkrijgen uit haar activiteiten. Dergelijke zeggenschap wordt verondersteld te bestaan indien de moederonderneming, direct of indirect, houder is van meer dan de helft van de stemrechten van de entiteit. Het bestaan en effect van potentiële stemrechten die op dat moment uitoefenbaar of converteerbaar zijn, worden in overweging genomen bij de beoordeling of de Groep de macht heeft om het financiële en operationele beleid van een andere entiteit te sturen.

Dochterondernemingen worden volledig geconsolideerd vanaf de datum waarop de Groep feitelijk zeggenschap verkrijgt tot de datum waarop de zeggenschap eindigt.

Investeringen in geassocieerde deelnemingen zijn ondernemingen waarin een invloed van betekenis wordt uitgeoefend op het financieel en operationeel beleid, maar waarover geen controle is. Dit wordt meestal aangetoond door het bezit van 20% tot 50% van de stemgerechtigde aandelen.

Joint ventures zijn ondernemingen waarover een gezamenlijke controle wordt uitgeoefend.

Deze investeringen worden verwerkt in de consolidatie volgens de vermogensmutatiemethode vanaf de datum waarop de invloed van betekenis of de gezamenlijke controle begint tot de datum waarop dit eindigt.

De financiële verslaggeving van de dochterondernemingen, investeringen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures wordt opgesteld voor hetzelfde boekjaar als dat van de moederonderneming, gebruikmakend van dezelfde boekhoudprincipes.

De transacties tussen de dochterondernemingen van de Groep, balansposten en niet-gerealiseerde winsten en verliezen op transacties binnen de Groep worden geëlimineerd.

Minderheidsbelangen in de netto activa van de geconsolideerde dochterondernemingen worden in het eigen vermogen afzonderlijk van het eigen vermogen van de moedermaatschappij opgenomen. Minderheidsbelangen bestaan uit het bedrag van die belangen op de overnamedatum van de bedrijfscombinatie en het aandeel van de minderheid in de wijzigingen in het eigen vermogen sinds de datum van de bedrijfscombinatie. Verliezen die van toepassing waren op de minderheid die hoger liggen dan de minderheidsbelangen in het eigen vermogen van de dochteronderneming, worden toegerekend aan de groepsbelangen met uitzondering van het geval waarin de minderheid een bindende verplichting heeft om aanvullende investeringen te doen om de verliezen te compenseren en hiertoe in staat is.

Een lijst van de ondernemingen van de Groep is opgenomen in de toelichting 'Lijst van de ondernemingen opgenomen in de consolidatie'.

2.3 Gesegmenteerde informatie

De Groep onderscheidt geen verschillende segmenten, noch op het vlak van de activiteiten, noch op geografisch vlak aangezien de Groep opbrengsten genereert als werkmaatschappij voor haar Vlaamse opdrachthoudende verenigingen.

2.4 Belangrijkste waarderingsregels

De toegepaste waarderingsregels zijn consistent met de principes van vorige boekjaren met uitzondering van de aanpassingen in de boekingswijzen van de doorrekening tussen de werkmaatschappij en de opdrachthoudende verenigingen (zie toelichting 'Opbrengsten') en ook het tijdstip van opname van deze doorgerekende kosten (zie toelichting 'Handels- en overige vorderingen' en 'Handels- en overige schulden').

a) Opbrengsten

Opbrengsten uit contracten met klanten

De voornaamste opbrengstenstroom van de Groep resulteert uit de *doorrekening van kosten aan opdrachthoudende verenigingen* in het kader van haar hoofdopdracht. De gemaakte kosten worden op maandbasis doorgerekend aan de aandeelhouders, zijnde de opdrachthoudende verenigingen.

De opbrengstenstroom uit de *facturatie werken derden* omvat diverse uitgevoerde werken voor derden in het kader van onder meer EDLB (Energie Diensten voor Lokale Besturen) en de openbare verlichting. De EDLB activiteiten worden aangeboden aan de aangesloten openbare besturen (steden en gemeenten) aan kostprijs ter ondersteuning van het lokale energiebeleid. Daarnaast is de Groep verantwoordelijk voor het beheer van het openbare verlichtingspark van de gemeenten.

De opbrengsten uit facturatie werken derden worden gewaardeerd op basis van de vergoeding waar de Groep verwacht recht op te hebben in het contract. De contracten omvatten geen variabele elementen. De Groep boekt opbrengsten zodra de prestatieverplichtingen zijn nagekomen, namelijk wanneer de controle overgedragen wordt aan de klant. Specifiek volgt de opbrengsterkenning het vijfstappenmodel. Stap 1 in dit model is de identificatie van de contracten met de klant; stap 2 de identificatie van de prestatieverplichtingen in de contracten; stap 3 de bepaling van de transactieprijs; stap 4 de toerekening van de transactieprijs aan de prestatieverplichtingen en stap 5 opbrengsterkenning wanneer de prestatieverplichtingen zijn nagekomen.

De EDLB opbrengsten worden erkend op een bepaald punt in de tijd, met name bij de voorlopige oplevering van de werken na aanvaarding van de klant. De opbrengsten uit openbare verlichting worden tevens erkend op een bepaald punt in de tijd, dit is wanneer de prestatieverplichtingen zijn nagekomen.

De tussenkomsten die de OV's ontvingen voor investeringswerken en exploitatiewerken werden doorgerekend door de OV's aan de werkmaatschappij Fluvius System Operator (Fluvius S.O.) en werden daar in mindering gebracht van de opbrengsten n.a.v. de facturatie door Fluvius S.O. aan derden. Sinds de nieuwe werkwijzen, kunnen hierdoor de opbrengsten naar oorsprong zichtbaar gerapporteerd worden in Fluvius S.O.

Overige operationele opbrengsten

De overige operationele opbrengsten omvatten voornamelijk het grondverzet bij synergiewerken, waarbij aan de andere nutsbedrijven hun respectievelijk aandeel wordt doorgerekend alsook terugbetalingen van algemene onkosten van aannemers, verzekeringen en andere instanties.

Financiële baten en ontvangen dividenden

De *financiële baten* omvatten intresten voornamelijk gerealiseerd uit het doorlenen van gelden afkomstig van de obligatieleningen en uit de cashpoolactiviteiten. Die intresten worden geboekt wanneer ze verworven zijn en worden opgenomen over de periode waarop ze betrekking hebben (rekening houdend met de effectieve rentevoet van het actief), tenzij er twijfel bestaat over de invorderbaarheid.

b) Kosten

Kosten worden opgenomen in de winst- en verliesrekening in het jaar waarin ze zich voordoen.

De *premies voor Rationeel EnergieGebruik (REG)* uitbetaald aan particulieren en ondernemingen worden als een kost opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Deze premies worden toegekend wanneer de particulieren en ondernemingen investeren in energiebesparingen (het plaatsen van isolatie, hoogrendementsbeglazing, relighting) en hernieuwbare energie toepassingen (zonneboiler, warmtepomp, warmtepompboiler). Deze premies worden ieder jaar geëvalueerd in overleg met de Vlaamse Overheid en kunnen variëren in grootte en toepassing. Per kalenderjaar wordt een REG-actieplan afgesproken.

De *financiële lasten* omvatten intresten van leningen, berekend volgens de effectieve rentevoetmethode, en bankkosten. Alle intresten en andere gemaakte kosten in verband met financiële transacties zoals indekkingsopties worden als financiële kosten geboekt wanneer ze zich voordoen.

De *belastingen op het resultaat* van het boekjaar omvatten de verschuldigde belastinglast. De belasting op het resultaat wordt geboekt in de winst- en verliesrekening. De courante belastinglasten zijn de verwachte belastingschulden op het belastbaar inkomen van het jaar, gebaseerd op belastingtarieven die gelden op de balansdatum, en elke aanpassing aan belastingschulden van voorgaande jaren.

c) Immateriële activa

Immateriële activa worden gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met eventuele gecumuleerde afschrijvingen en eventuele gecumuleerde bijzondere waardeverminderingen.

Immateriële activa met een bepaalde gebruiksduur worden afgeschreven volgens de lineaire afschrijvingsmethode over hun verwachte gebruiksduur.

Het jaarlijks afschrijvingspercentage op basis van de geschatte gebruiksduur is als volgt:

Software	20,00%
Geactiveerde ontwikkelingskosten	20,00%

d) Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd aan historische kostprijs verminderd met de gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingverliezen. De historische kostprijs omvat de initiële aankoopprijs vermeerderd met rechtstreeks toerekenbare kosten om het actief operationeel te maken zoals beoogd door het management.

Afschrijvingen

Afschrijvingen worden maandelijks ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht volgens de lineaire methode vanaf de maand volgend op de ingebruikname. De afschrijvingen worden berekend over de verwachte economische gebruiksduur van ieder onderdeel van het materieel vast actief.

De jaarlijkse afschrijvingspercentages op basis van de initiële verwachte gebruiksduur zijn als volgt:

Meubilair en uitrusting	10,00%
Inrichtingskosten gehuurde gebouwen	10,00% en 11,12%
Computerapparatuur en hardware	20,00% en 33,33%
Proeftuin EVA (Elektrische Voertuigen in Actie)	50,00%
Oplaadpalen voor elektrische voertuigen	10,00%
(Motor)fietsen	20,00%
Overige materiële vaste activa	10,00%

Kosten voor herstelling en instandhouding die de toekomstige economische voordelen niet vergroten, worden als lasten in de winst- en verliesrekening opgenomen.

Meer- en minderwaarde op verkopen

Netto winsten en verliezen gerealiseerd op de verkoop van materiële vaste activa worden opgenomen in de winst- en verliesrekening. Ze worden opgenomen, wanneer de wezenlijke risico's en voordelen van eigendom worden overgedragen aan de koper, het waarschijnlijk is dat de economische voordelen met betrekking tot de transactie naar de onderneming zullen vloeien, de reeds gemaakte of nog te maken kosten met betrekking tot de transactie op betrouwbare wijze

kunnen worden gewaardeerd en er geen feitelijke zeggenschap meer is over de materiële vaste activa.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor de materiële vaste activa wordt op elke balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig zou kunnen zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, moet de realiseerbare waarde van het actief worden geschat.

Een bijzondere waardevermindering wordt opgenomen indien de boekwaarde hoger is dan de verwachte realiseerbare waarde. Bijzondere waardeverminderingen worden direct opgenomen in de winst- en verliesrekening.

e) Leasing

Gebruiksrecht activa

De Groep neemt activa voor gebruiksrechten op vanaf de ingangsdatum van de lease (d.w.z. de datum waarop de onderliggende activa beschikbaar zijn voor gebruik). Activa voor gebruik worden gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met eventuele gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingverliezen, en gecorrigeerd voor eventuele herwaardering van leaseverplichtingen. De kostprijs van gebruiksrechten omvat het bedrag van de opgenomen leaseverplichtingen, de gemaakte initiële directe kosten en leasebetalingen die op of vóór de ingangsdatum zijn gedaan, verminderd met eventuele ontvangen leasevoordelen. Tenzij de Groep redelijkerwijs zeker is dat de eigendom van het geleasede actief aan het einde van de leaseperiode wordt verkregen, worden de opgenomen gebruiksrechten lineair afgeschreven over de kortere geschatte gebruiksduur en de leaseperiode. De gebruiksrechten zijn onderworpen aan bijzondere waardeverminderingen.

Leaseverplichtingen

Op de ingangsdatum van de lease neemt de Groep leaseverplichtingen op die worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de leasebetalingen die over de leaseperiode moeten worden voldaan. De leasebetalingen omvatten vaste betalingen (inclusief vaste betalingen in natura) minus eventuele te ontvangen leasevoordelen, variabele leasebetalingen die afhankelijk zijn van een index of een koers, en bedragen die naar verwachting zullen worden betaald als restwaarde. De leasebetalingen omvatten ook de uitoefenprijs van een aankoopoptie waarvan redelijkerwijs zeker is dat deze door de Groep zal worden uitgeoefend en betalingen van boetes voor het beëindigen van een leaseovereenkomst. De variabele leasebetalingen die niet afhankelijk zijn van een index of een koers, worden opgenomen als last in de periode waarin de gebeurtenis of de voorwaarde die de betaling veroorzaakt, zich voordoet.

Bij de berekening van de contante waarde van de leasebetalingen gebruikt de Groep de impliciete rentevoet of de gewogen gemiddelde rentevoet op de ingangsdatum van de lease als de rentevoet in het leasecontract niet direct kan worden bepaald. Na de ingangsdatum wordt het bedrag van de leaseverplichtingen verhoogd om de aangroei van rente weer te geven en verlaagd voor de betaalde leasebetalingen. Bovendien wordt de boekwaarde van leaseverplichtingen geherwaardeerd als er een wijziging optreedt in de leaseperiode, een wijziging in de wezenlijke vaste leasebetalingen of een wijziging in de beoordeling om het onderliggende actief te kopen.

Leaseovereenkomsten op korte termijn en leasing van activa met een lage waarde

De Groep past de vrijstelling voor de erkenning van huurovereenkomsten op korte termijn toe op de huurovereenkomsten met een huurtermijn van 12 maanden of minder vanaf de ingangsdatum en die geen aankoopoptie bevatten. Eveneens wordt de vrijstelling toegepast voor activa met een lage waarde van minder dan 5.000 euro.

Leasebetalingen op korte termijn lease en lease van activa met een lage waarde worden niet op de balans geactiveerd, maar als een huurkost ten laste genomen gedurende de leaseperiode.

f) Deelnemingen in joint ventures en geassocieerde deelnemingen

De deelnemingen worden geboekt op de transactiedatum.

Deze investeringen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde, tenzij deze niet op een betrouwbare wijze kan worden bepaald. In dat geval worden ze geboekt aan aanschaffingswaarde.

Een bijzondere waardevermindering wordt opgenomen indien de boekwaarde hoger is dan de verwachte realiseerbare waarde.

g) Overige beleggingen

Elk type belegging wordt geboekt op de transactiedatum.

Beleggingen in eigen-vermogensinstrumenten omvatten deelnemingen in ondernemingen waarin de Groep noch zeggenschap noch een belangrijke invloed heeft. Dit is het geval bij ondernemingen waarin de Groep minder dan 20 % van de stemrechten bezit. Die beleggingen worden geklasseerd als voor verkoop beschikbare financiële activa, en worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde, tenzij deze niet op een betrouwbare wijze kan worden bepaald. In dat geval worden ze geboekt aan aanschaffingswaarde.

De effecten van herwaarderingen worden verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Een bijzondere waardevermindering wordt opgenomen indien de boekwaarde hoger is dan de verwachte realiseerbare waarde.

h) Voorraden

Voorraden worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde die wordt bepaald aan de hand van de methode van het voortschrijdend gewogen gemiddelde.

Een waardevermindering wordt toegepast op voorraadartikelen die, gezien hun verouderde staat, niet meer voor exploitatie bruikbaar zijn of waarvan de geraamde verkoopwaarde lager ligt dan de boekwaarde. Indien voorraadartikelen meer dan één jaar niet gebruikt worden, wordt een waardevermindering van 100,00 % toegepast.

Die afschrijvingen worden opgenomen als last in de winst- en verliesrekening.

i) Handels- en overige vorderingen

De vorderingen worden geboekt voor hun geamortiseerde kostprijs.

Een provisie voor dubieuze debiteuren wordt aangelegd op basis van de verwachte toekomstige verliezen voor een periode van 12 maanden en dit vanop het moment dat de vordering ontstaat. Vorderingen waarvoor het risico op inning hoger ligt, worden op hun volledige looptijd geanalyseerd.

De Groep heeft een relatief laag risico voor wat betreft facturen aan opdrachthoudende verenigingen omwille van de steun die zij genieten van de Vlaamse Overheid. Hieruit volgend en doordat de vorderingen geen financieringscomponent kennen, heeft de Groep gekozen om de 'simplified approach' te hanteren voor de afwaardering van handelsvorderingen. Deze methode vertrekt van de historische afwaarderingen op de verkopen van de afgelopen drie boekjaren. Deze verhouding wordt toegepast op de huidige uitstaande vorderingen om zo tot de provisie van dubieuze debiteuren te komen.

Voor de langetermijnvorderingen op de opdrachthoudende verenigingen wordt een alternatieve aanpak ('alternative approach') gehanteerd om tot een eventuele afwaardering te komen. Hierbij wordt de kans geëvalueerd dat de tegenpartij - waarop de vordering betrekking heeft - in gebreke blijft, vermenigvuldigd met het mogelijke niet-recupereerbare verlies. Dit percentage wordt toegepast op de uitstaande vorderingen om tot een eventuele afwaardering te komen.

De waardeverminderingen worden opgenomen als last in de winst- en verliesrekening.

De handelsvorderingen en gerelateerde waardeverminderingen voor de sociale klanten worden niet langer opgenomen in Fluvius S.O. maar in de Opdrachthoudende Verenigingen.

j) Geldmiddelen en kasequivalenten

Geldmiddelen en kasequivalenten omvatten contanten, direct opvraagbare tegoeden bij kredietinstellingen en andere kortlopende, uiterst liquide beleggingen (maximale looptijd van drie maanden) die onmiddellijk kunnen worden omgezet in geldmiddelen. Ze worden gewaardeerd aan nominale waarde die overeenstemt met de reële waarde. In het kasstroomoverzicht worden deze middelen gepresenteerd als geldmiddelen en kasequivalenten.

k) Leningen

Opgenomen rentedragende leningen worden initieel opgenomen tegen reële waarde vermindert met toerekenbare transactiekosten. Na de eerste opname worden rentedragende leningen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, waarbij het verschil tussen de kostprijs en het aflossingsbedrag op basis van de effectieve-rentemethode in de winst- en verliesrekening wordt opgenomen over de looptijd van de lening.

l) Personeelsbeloningen

Pensioenregelingen en andere vergoedingen toegekend na uitdiensttreding

De bijdragen voor toegezegde-bijdragenregelingen worden ten laste van het resultaat opgenomen op het moment dat ze verschuldigd zijn. Tot en met 2015 gebeurde de waardering van deze fondsen aan intrinsieke waarde en werd elk individueel verschil tussen de wiskundige reserve en het gegarandeerd minimum opgenomen als een schuld in de financiële staten.

Vanaf 2016 werd de rendementsgarantie aangepast en deze is nu variabel (zie toelichting 'Voorziening voor personeelsbeloningen'). De voorziening voor toegezegde-bijdragenpensioenplannen wordt bijgevolg gewaardeerd volgens de Projected Unit Credit (PUC) methode zonder projectie van de toekomstige premie. Voor het O.F.P. Enerbel wordt vanaf 2018 het patronale gedeelte berekend volgens de PUC-methode met projectie van de toekomstige premies. Het gedeelte van de werknemer wordt nog steeds via de PUC-methode zonder projectie van de toekomstige premies geëvalueerd gezien de werknemerspremies niet afhankelijk zijn van de anciënniteit.

Het in de balans opgenomen bedrag is het verschil tussen deze voorziening en de reële waarde van de fondsbeleggingen.

De verplichtingen van de Groep betreffende de toegezegd-pensioenregelingen en de kosten die eruit voortvloeien, worden gewaardeerd op basis van de PUC-methode. Het in de balans opgenomen bedrag vertegenwoordigt het verschil van de contante waarde van de omschreven pensioenverplichtingen (Defined Benefit Obligation) en de reële waarde van fondsbeleggingen.

Herwaardering omvat actuariële winst en verlies en het rendement op fondsbeleggingen (exclusief intrest) die direct worden opgenomen in de balans en als winst of last in de periode waarin ze zich voordoen. Ze worden opgenomen in het overzicht van niet-gerealiseerde resultaten, die niet kunnen worden verplaatst naar de winst- en verliesrekening.

Pensioenkosten van verstreken diensttijd worden opgenomen in de winst- en verliesrekening gedurende de periode waarin de wijziging van het pensioenplan plaatsvond.

Netto rentekosten worden berekend op de netto personeelsverplichtingen door toepassing van de disconteringsvoet bij het begin van de periode.

Het bedrag in de winst- en verliesrekening bestaat uit de pensioenkosten (de aan het boekjaar toegerekende pensioenkosten, pensioenkosten van verstreken diensttijd, actuariële winst of verlies op andere langetermijnpersoneelsbeloningen alsook eventuele inperkingen en afwikkelingen) en de netto rentekosten.

De Groep rapporteert de eerste twee kosten in de winst- en verliesrekening op de lijn Personeelsbeloningen en Andere financiële resultaten.

Andere langetermijnpersoneelsbeloningen bevatten afscheids- en jubileumpremies en overgedragen verlof- of overuren.

Deze voordelen worden op dezelfde wijze behandeld als pensioenregelingen, doch de actuariële winsten en verliezen worden onmiddellijk opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Alle personeelsbeloningen worden jaarlijks gewaardeerd door een erkende actuaris.

Restitutierecht op voorzieningen voor personeelsbeloningen

Een restitutierecht op voorzieningen voor personeelsbeloningen werd opgenomen als een actief aangezien het absoluut zeker is dat een andere partij (de aandeelhouders, opdrachthoudende verenigingen) alle verplichtingen overneemt die betrekking hebben op de personeelsrechten van het in dienst zijnde of gepensioneerde personeel van de onderneming.

De restitutierechten worden bijgevolg opgenomen aan dezelfde waarde als de opgenomen voorzieningen voor personeelsbeloningen (i.e. reële waarde). De aanpassingen in de periode als gevolg van veranderingen in de veronderstellingen of ervaringsaanpassingen worden alle opgenomen als niet-gerealiseerde resultaten alsook deze aanpassingen voor de restitutierechten.

m) Afgeleide financiële instrumenten

De Groep maakt gebruik van afgeleide financiële instrumenten (Interest Rate Swaps - IRS) om de renterisico's af te dekken die voortvloeien uit haar financieringsactiviteit. De afgeleide financiële instrumenten worden bij een eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde. De winst of het verlies uit fluctuaties van de reële waarde wordt onmiddellijk opgenomen in de winst- en verliesrekening. De reële waarde van de renteswaps is het geschatte bedrag dat de Groep zou ontvangen of betalen om de swap op balansdatum te beëindigen, waarbij rekening is gehouden met de actuele rente, de waarde van de optie en de kredietwaardigheid van de tegenpartij van de swap.

De Groep past geen hedge accounting toe.

n) Handels- en overige schulden

Handels- en overige schulden worden gewaardeerd aan nominale waarde.

o) Belastingen

De verschuldigde belastingen bevatten de verwachte belastingverplichting op het belastbaar inkomen van het jaar en aanpassingen aan de belastingschulden van vorige jaren. Voor de berekening van de belastingen op het belastbaar inkomen van het jaar worden de op het ogenblik van afsluiting van kracht zijnde belastingtarieven (of belastingtarieven waarvan het wetgevingsproces materieel werd afgesloten) gebruikt.

2.5 Samenvatting van de nieuwe standaarden die van toepassing zijn vanaf 2020

De nieuwe standaarden en interpretaties die van kracht zijn vanaf 1 januari 2020 hebben **geen belangrijke invloed** op de geconsolideerde financiële staten van de Groep. Deze standaarden en interpretaties waren de volgende:

- Wijzigingen aan de *Verwijzingen naar het conceptueel kader* in IFRS-standaarden. Het conceptueel kader beschrijft de fundamentele concepten van financiële verslaggeving die de IASB begeleidt bij de ontwikkeling van IFRS-normen.
- Wijzigingen in IFRS 3 *Bedrijfscombinaties* – Definitie van een bedrijf
- Wijzigingen aan IFRS 9 *Financiële instrumenten* en IFRS 7 *Financiële instrumenten: Toelichtingen* en IAS 39 *Financiële instrumenten: Opname en waardering* - Hervorming Benchmarkrentes
- Wijzigingen aan IAS 1 *Presentatie van de Jaarrekening* en IAS 8 *Grondslagen voor financiële verslaggeving, schattingswijzigingen en fouten* – Definitie van de term 'materieel'

Volgende wijziging aan standaarden is van toepassing per 1 juni 2020. Deze wijziging heeft **geen belangrijke impact** op de geconsolideerde financiële staten:

- Wijzigingen aan IFRS 16 *Leases* – Huurconcessies ten gevolge van COVID-19

2.6 Gebruik van ramingen en veronderstellingen

Het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening in overeenstemming met IFRS vereist dat het management beoordelingen, inschattingen en veronderstellingen maakt die een invloed kunnen hebben op de gerapporteerde cijfers, zowel in de balans als in de winst- en verliesrekening.

De inschattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De hieruit voortvloeiende resultaten dienen als basis voor het nemen van beslissingen over boekwaarden van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze blijken uit andere bronnen. De uiteindelijke resultaten kunnen afwijken van de gemaakte inschattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend herzien. Herzieningen van boekhoudkundige inschattingen worden opgenomen in de periode waarin de herziening plaatsvindt in zover de herziening enkel die periode betreft, of in de periode van de herziening en toekomstige periodes indien de herziening zowel huidige als toekomstige periodes betreft.

Voorzieningen voor personeelsbeloningen

De kosten van de personeelsbeloningen en de contante waarde van de pensioenverplichtingen worden bepaald door actuariële berekeningen. Hiervoor worden verschillende veronderstellingen gebruikt die van de werkelijke ontwikkelingen in de toekomst kunnen afwijken. Als gevolg van de complexiteit van de actuariële berekeningen en het langetermijnkarakter van de verplichtingen zijn deze personeelsverplichtingen zeer onderhevig aan veranderingen in de veronderstellingen. De belangrijkste actuariële veronderstellingen en een sensitiviteitsanalyse worden opgenomen in de toelichting 'Voorziening voor personeelsbeloningen'.

Gebruiksrecht activa en leaseverplichtingen: bepalen van de leaseperiode van contracten met verlengingsopties

De Groep bepaalt de leaseperiode als de niet-opzegbare looptijd van de lease-overeenkomst, samen met eventuele periodes die door een optie de leaseperiode verlengen indien het redelijkerwijs zeker is dat deze zal worden uitgeoefend.

De Groep heeft de mogelijkheid om voor sommige van haar lease-overeenkomsten (huur gebouwen) de activa te leasen voor extra termijnen van drie tot vijf jaar. De Groep past een oordeel toe bij de beoordeling of het redelijkerwijs zeker is om de optie tot verlenging uit te oefenen. Dat wil zeggen, de Groep houdt rekening met alle relevante factoren die een economische stimulans vormen voor het uitoefenen van de vernieuwing. Na de ingangsdatum beoordeelt de Groep de leaseperiode opnieuw als er een belangrijke gebeurtenis of verandering in omstandigheden is die onder controle is en van invloed is op haar vermogen om de optie om te vernieuwen uit te oefenen.

Reële waardebepaling financiële instrumenten

De volgende methodes en veronderstellingen worden gebruikt voor het schatten van de reële waarde (Zie toelichting 'Financiële instrumenten: risico's en reële waarde'):

Geldmiddelen en kortetermijnleningen, handelsvorderingen (na aftrek van voorzieningen), handelsschulden en overige schulden benaderen hun netto boekwaarde grotendeels wegens de korte looptijd van deze instrumenten.

De reële waarde van de beleggingen uit een niet-genoteerde markt is gebaseerd op de laatste beschikbare jaarinformatie.

De afgeleide financiële instrumenten zijn interestswaps. De toegepaste waarderingstechnieken zijn swapmodellen die gebruik maken van actuele waarde berekeningen. De modellen bevatten diverse soorten input waaronder termijnkoersen, rentecurves die worden bekomen op basis van de

marktrente en afgeleiden uit marktprijzen van verschillende financiële producten die opgevraagd worden aan verschillende marktpartijen.

De reële waarde van genoteerde obligatieleningen is gebaseerd op de indicatieve noteringen op Bloomberg (Bloomberg is een vooraanstaande nieuwssite voor zakelijke en financiële markten, het levert wereldwijd economisch nieuws, koersen van futures, aandelenkoersen e.a.) op datum van rapportering.

COVID-19

Bij het opstellen van deze geconsolideerde financiële staten heeft het management rekening gehouden met de gevolgen van COVID-19 (coronavirus) en het huidige economische klimaat.

De impact van COVID-19 en het huidige economische klimaat werden naar aanleiding van deze financiële informatie geëvalueerd. De belangrijke boekhoudkundige beoordelingen en ramingen werden herzien om te bepalen of er als gevolg van de huidige marktomstandigheden wijzigingen in deze beoordelingen en schattingen nodig waren. Als gevolg van de momenteel niet te voorziene wereldwijde gevolgen van de COVID-19-pandemie zijn deze schattingen en beoordelingen van het management onderhevig aan een verhoogde mate van onzekerheid. De werkelijke bedragen kunnen afwijken van de schattingen en managementoordelen en wijzigingen kunnen een materiële invloed hebben op de geconsolideerde jaarrekening.

De impact van COVID-19 op de activiteiten van 2020 heeft voornamelijk betrekking op verstoringen van de activiteiten (lagere uitvoeringsgraad), maar dit heeft geen zichtbare materiële gevolgen tot gevolg in de geconsolideerde jaarrekening IFRS.

COVID-19 heeft de waardering van bepaalde activa beïnvloed, waaronder investeringen in beursgenoteerde activa, niet-beursgenoteerde activa, beleggingen van pensioenplannen waarvan de waardering uitdagend is in snel veranderende marktomstandigheden, indicatoren voor bijzondere waardevermindering van activa, de waardering van voorraden en de invorderbaarheid van handelsvorderingen. Op 31 december 2020 moet de waardering van de activa niet aangepast worden en is er geen significante toename van het bedrag aan oninbare vorderingen vastgesteld. Fluvius heeft ook kunnen genieten van de gunstige voordelen die door de overheid werden verstrekt om bedrijven door deze moeilijke periode te helpen en zo uitstel van betaling bekomen voor de schulden van btw en bedrijfsvoorheffing. Om tegemoet te komen aan de moeilijke periode van haar leveranciers, heeft Fluvius beslist om op zijn beurt betaling te vervroegen aan zijn leveranciers tijdens de eerste coronagolf (eerste helft van 2020). Op het einde van 2020 is er geen impact op de netto cashpositie en enkel een minimale impact op de financiële kosten van 2020.

Er blijven echter potentiële risico's en onzekerheden bestaan in verband met de omvang en de duur van de gevolgen van COVID-19 en het tempo en de vorm van het economisch herstel na de pandemie.

2.7 Standaarden die werden gepubliceerd, maar die nog niet van kracht zijn

De standaarden, wijzigingen aan standaarden en interpretaties die op de datum van publicatie van de geconsolideerde jaarrekening van de Groep waren gepubliceerd maar nog niet van toepassing waren en die naar verwachting geen belangrijke impact zullen hebben op de geconsolideerde jaarrekening van de Groep, worden hieronder toegelicht. De Groep is van plan de nieuwe en gewijzigde standaarden en interpretaties toe te passen zodra deze van toepassing worden.

- Wijzigingen aan IFRS 4 *Verzekeringscontracten* – Uitstel van IFRS 9, van toepassing per 1 januari 2021
- Wijzigingen aan IAS 1 *Presentatie van de Jaarrekening* – Classificatie van schulden op korte of lange termijn, van toepassing per 1 januari 2023
- Wijzigingen aan IFRS 3 *Bedrijfscombinaties* – Verwijzingen naar het conceptueel kader, van toepassing per 1 januari 2022

- Wijzigingen aan IAS 16 *Materiële vaste activa* – Opbrengsten voor beoogd gebruik, van toepassing per 1 januari 2022
- Wijzigingen aan IAS 37 *Provisies, voorwaardelijke verplichtingen en voorwaardelijke activa* – verlieslatende contracten - kosten om een contract te vervullen, van toepassing per 1 januari 2022
- Wijzigingen aan IFRS 9 *Financiële Instrumenten*, IFRS 7 *Financiële Instrumenten: Toelichtingen*, IAS 39 *Financiële Instrumenten: Opname en waardering*, IFRS 4 *Verzekeringscontracten* en IFRS 16 *Leases* – hervorming benchmarkrentes – fase 2, van toepassing per 1 januari 2021
- IFRS 17 *Verzekeringscontracten*, van toepassing per 1 januari 2023
- Jaarlijkse verbeteringen cyclus - 2018-2020, van toepassing per 1 januari 2022

Resultaten van het jaar

3 Bedrijfsopbrengsten

(In duizenden EUR)	2020	2019
Doorrekening van kosten aan opdrachthoudende verenigingen	1.657.650	1.624.261
Facturatie werken derden	4.411	4.698
Opbrengsten uit contracten met klanten	1.662.061	1.628.959
Overige operationele bedrijfsopbrengsten	64.627	30.741
Totaal	1.726.688	1.659.700

Bedrijfsopbrengsten bedragen 1.726.688 k euro op eind 2020 en 1.659.700 k euro op eind 2019, een stijging van 66.988 k euro.

In het kader van de hoofdopdracht van Fluvius System Operator worden taken uitgevoerd voor zijn aandeelhouders, opdrachthoudende verenigingen en de hieraan verbonden kosten doorgerekend aan deze aandeelhouders aan kostprijs. De opbrengsten weerspiegelen hierdoor de kosten, als gevolg van deze doorrekening.

Opbrengsten uit contracten met klanten

De opbrengsten uit doorrekening van kosten aan de opdrachthoudende verenigingen worden op maandbasis erkend. De opbrengsten uit facturatie werken derden worden erkend op een bepaald punt in de tijd.

De doorrekening via beheersfacturen is een weerspiegeling van alle kosten die noodzakelijk zijn om de opdrachten uit te voeren als onafhankelijk dienstverlenend bedrijf voor voornamelijk de exploitatie van de netten voor elektriciteit, aardgas en de andere activiteiten.

Zoals opgenomen in de 'Samenvatting van de voornaamste boekhoudprincipes' is er een aanpassing in facturatiestromen doorgevoerd naar aanleiding van de implementatie van de wijzigingen in de doorrekening tussen de werkmaatschappij en de opdrachthoudende verenigingen.

De tussenkomsten die de OV's ontvingen voor investeringswerken en exploitatiewerken, werden doorgerekend door de OV's aan de werkmaatschappij Fluvius System Operator (Fluvius S.O.) en werden daar in mindering gebracht van de opbrengsten n.a.v. de facturatie door Fluvius S.O. aan derden.

Sinds de nieuwe werkwijze kunnen de opbrengsten naar oorsprong zichtbaar worden in Fluvius S.O.

De impact voor de investeringswerken bedraagt 152.874 k euro (2019: 148.307 k euro) waardoor de post 'Doorrekening van kosten aan opdrachthoudende verenigingen' met dit bedrag zou verlaagd moeten worden en de post 'Facturatie werken derden' met dit bedrag verhoogd dient te worden.

De '**Facturatie werken derden**' omvat diverse uitgevoerde werken door De Stroomlijn voor haar vennoten en de doorrekening van de kosten op maandbasis.

Hierbij het detail van de doorrekening aan de voornaamste klanten (voornamelijk de opdrachthoudende verenigingen) die in de periode meer dan 10% van de opbrengsten genereren:

Onderneming	2020		2019	
	Opbrengsten in k EUR	% t.o.v. opbrengsten	Opbrengsten in k EUR	% t.o.v. opbrengsten
Gaselwest	206.735	12,4%	212.969	13,1%
IMEA	0	0,0%	27.951	1,7%
Imewo	278.072	16,7%	263.461	16,2%
Iveka	94.298	5,7%	117.982	7,2%
Iverlek	237.766	14,3%	226.957	13,9%
Fluvius Limburg	279.394	16,8%	275.519	16,9%
Fluvius Antwerpen	252.584	15,2%	191.436	11,8%
Andere	313.212	18,8%	312.684	19,2%
Totaal	1.662.061	100,0%	1.628.959	100,0%

Vanaf 1 april 2019 werd Fluvius Antwerpen opgericht als de fusieonderneming van IVEG met IMEA en Integan. Hierdoor werden de opbrengsten van IMEA en Integan voor het eerste kwartaal van 2019 niet opgenomen in Fluvius Antwerpen.

Informatie betreffende de prestatieverplichtingen in de contracten met klanten wordt hieronder samengevat:

Energie Diensten voor Lokale Besturen (EDLB/ESCO)

De contracten met klanten bestaan in het algemeen uit drie beloften. De eerste belofte is het uitvoeren van een studie naar mogelijke energiebesparingen. Na deze studie worden de werkzaamheden gestart en staat de Groep in voor de projectcoördinatie en de uitvoering. Deze drie beloften vormen één prestatieverplichting aangezien de Groep een significante dienst van integratie levert om deze beloften te bundelen tot een gecombineerd project voor de klant.

De prestatieverplichting is voldaan bij voorlopige oplevering en de betaling is gemiddeld genomen verschuldigd tussen 30 tot 60 dagen na de voorlopige oplevering.

Een waarborgperiode van 12 maanden wordt toegestaan aan de klant. Dit is een standaardgarantie die niet beschouwd wordt als een afzonderlijke prestatieverplichting.

Openbare verlichting

Deze contracten met de gemeenten bevatten het periodiek onderhoud van de installaties van openbare verlichting. Eveneens zijn er verplichtingen om kleinere werken aan openbare verlichting uit te voeren. Deze prestatieverplichtingen zijn voldaan bij oplevering en de betaling is gemiddeld genomen verschuldigd tussen 30 tot 60 dagen na de oplevering.

In 2019 hebben de OV's een 'vernieuwd' aanbod aan de openbare besturen uitgewerkt tot overname door de OV's van de openbare verlichting en een zo groot mogelijke ontzorging voor de steden en gemeenten. Hierdoor diende geen verrekening meer te gebeuren aan deze steden en gemeenten voor de werken voor openbare verlichting.

De '**Overige operationele opbrengsten**' omvatten voornamelijk het grondverzet bij synergiewerken, waarbij aan de andere nutsbedrijven hun respectievelijk aandeel wordt doorgerekend alsook terugbetalingen van algemene onkosten van aannemers, verzekeringen, andere instanties en personeelsleden en de in opdracht van de OV's doorgerekende exploitatiekosten aan derden.

Deze laatste werden opgenomen als gevolg van het zichtbaar maken van de opbrengsten naar oorsprong. Voor de exploitatiewerken bedraagt de stijging 38.020 k euro: de post 'Overige

operationele bedrijfsopbrengsten' werd verhoogd en de post 'Opbrengsten uit contracten met klanten' werd voor dit bedrag verlaagd.

4 Diensten en diverse goederen

(In duizenden EUR)	2020	2019
Aannemerskosten voor aanleg en onderhoud netten	493.287	481.728
Directe aankopen voor exploitatie	111.480	104.419
Vergoedingen waaronder gebruik installaties en retributie	83.719	64.353
Advertentie, informatie, documentatie, receptie e.d.	4.359	9.977
Premies voor rationeel energiegebruik (REG)	51.311	65.354
Contracten en beheerskosten	23.599	27.000
Consultancy en andere prestaties	125.132	106.673
Andere	48.953	56.623
Totaal	941.840	916.127

Diensten en diverse goederen bedragen 941.840 k euro op eind 2020 en 916.127 k euro op eind 2019, een stijging van 25.713 k euro.

Premies voor rationeel energiegebruik (REG) bedragen 51.311 k euro op eind 2020 en 65.354 k euro op eind 2019, een daling van 14.043 k euro. Deze kosten weerspiegelen de betaling van de premies voor REG aangevraagd door particulieren en ondernemingen.

In 2020 konden enkel premies aangevraagd worden voor hoogrendementsbeglazing en warmtepompen. In 2019 konden premies aangevraagd worden voor isolatie (dak, vloer en kelder), hoogrendementsbeglazing, relighting, warmtepomp, zonneboiler.

De rubriek 'Andere' bevat kosten voor huur, communicatie, vervoer, verzekering, kosten voor studies en dergelijke.

Al deze kosten werden voornamelijk doorgerekend aan de Opdrachthoudende Verenigingen.

5 Personeelsbeloningen

(In duizenden EUR)	2020	2019
Bezoldigingen	334.291	310.390
Sociale zekerheidsbijdragen	80.768	78.788
Lasten voor pensioenregelingen en bovenwettelijke verzekeringen	75.331	34.422
Andere personeelskosten	126.874	140.609
Totaal	617.264	564.209

Personeelsbeloningen bedragen 617.264 k euro op eind 2020 en 564.209 k euro op eind 2019, een stijging van 53.055 k euro die voortspruit uit de stijging van de bezoldigingen en de opgenomen

voorziening voor personeelsbeloningen en deels gecompenseerd door de daling van de doorgerekende personeelskosten van Fluvius OV.

De stijging van de bezoldiging en de daling van de doorgerekende kosten zijn het gevolg van de transitie op 1 april 2019 van het voltallige contractueel personeel van de ex-Infrac OV's/DNB's en van Integan naar Fluvius System Operator cv.

Het energiedecreet bepaalt dat iedere OV/DNB een beroep kan doen op slechts één werkmaatschappij. Alle OV's/DNB's, aandeelhouders van de Groep, hebben hiervoor Fluvius System Operator cv gekozen die haar opdrachten kan vervullen met eigen personeel en een beroep kan doen via detachering op statutair (vastbenoemd) personeel.

Om de detachering via één onderneming te laten verlopen, werd het voltallige statutair personeel van de ex-Infrac OV's/DNB's ondergebracht in Fluvius OV. Deze onderneming rekent zijn kosten door aan Fluvius System Operator cv.

De post 'Andere personeelskosten' bevat deze personeelskosten en eveneens de doorgerekende kosten van derden.

Het gemiddeld aantal personeelsleden van de Groep bedroeg 4.877 personen in 2020.

6 Afschrijvingen en waardeverminderingen, wijzigingen in voorzieningen

(In duizenden EUR)	2020	2019
Afschrijvingen immateriële activa	645	713
Afschrijvingen materiële vaste activa en gebruiksrecht activa	13.775	13.228
Totaal afschrijvingen	14.420	13.941
Waardeverminderingen op handelsvorderingen	-2.962	13.956
Wijziging in voorzieningen	-11.439	-19.268
Totaal	19	8.629

De kosten van afschrijvingen bevatten vanaf 2019 eveneens de afschrijvingen op het gebruiksrecht activa (2020: 11.523 k euro; 2019: 10.895 k euro).

De waardeverminderingen op handelsvorderingen bevatten in 2019 een bedrag voor onterechte vorderingen voor groenestroomcertificaten (13.657 k euro).

De post wijziging in voorzieningen bevat de terugname van de voorziening, andere (zie toelichting 'Voorzieningen voor personeelsbeloningen') betreffende pensioenvoordelen die niet in aanmerking komen voor opname volgens IAS19.

7 Financiële resultaten

(In duizenden EUR)	2020	2019
Rentebaten opdrachthoudende verenigingen	121.081	124.076
Rentebaten banken	0	9
Rentebaten derivaten	217	0
Andere financiële baten	600	945
Financiële baten	121.898	125.030
Rentelasten opdrachthoudende verenigingen	440	515
Rentelasten banken	2.098	346
Rentelasten obligatieleningen	122.535	122.278
Rentelasten derivaten	0	580
Andere financiële lasten	7.315	11.971
Financiële lasten	132.388	135.690

De rentebaten werden hoofdzakelijk gerealiseerd via intresten op leningen toegestaan aan de Opdrachthoudende Verenigingen en de cashpoolactiviteiten met de Opdrachthoudende Verenigingen.

De andere financiële baten bevatten voornamelijk ontvangen financiële kortingen (312 k euro in 2020; 408 k euro in 2019).

De rentelasten waren het gevolg van de rente op de obligatieleningen, de leningen aangegaan met de banken en gedeeltelijk uit de cashpoolactiviteiten met de opdrachthoudende verenigingen. De andere financiële lasten bevatten de kosten van schulden, financiële kosten voor huur en leasing, rentekosten op toegezegd-pensioenverplichtingen en de diverse bankkosten.

8 Belastingen op het resultaat

(In duizenden EUR)	2020	2019
Belastingen op het resultaat van het boekjaar	-6.914	-9.135
Belastingen op vorige boekjaren	-68	387
Belastingen op het resultaat	-6.982	-8.748

(In duizenden EUR)	2020	2019
Belastbare winst (verlies) volgens BEGAAP	6.982	8.748
Effect van niet-aftrekbare kosten	20.674	22.133
Belastbare grondslag	27.656	30.881
Belastingen op het resultaat van het boekjaar *	-6.914	-9.135

* aan het wettelijk Belgisch belastingtarief van 25,00% (boekjaar 2020) en 29,58% (boekjaar 2019)

Belastingen op het resultaat bedragen 6.982 k euro op eind 2020 en 8.748 k euro op eind 2019, een daling van 1.766 k euro.

De belastingen op het resultaat van 6.982 euro (2019: 8.748 k euro) bestaan uit vooruitbetaalde belastingen voor boekjaar 2019 (6.175 k euro; 2019: 7.738 k euro), de geraamde belastingen voor 2019 (739 k euro; 2018: 1.397 k euro) en een regularisatie van vorige boekjaren 2020: 68 k euro; 2019:-387 k euro).

Er werden in totaal 7.759 k euro belastingen betaald gedurende 2020 (2019: 7.842 k euro) die enerzijds betrekking hadden op vorige boekjaren (2020: 1.584 k euro; 2019:103 k euro) en anderzijds de vooruitbetaalde belasting (2020: 6.175 k euro; 2019: 7.738 k euro).

Op 22 december 2017 heeft het Parlement de hervorming van de vennootschapsbelasting goedgekeurd die vanaf 2018 tot een stapsgewijze verlaging van het tarief van 33,99% zal leiden. Het belastingtarief bedraagt 29,58% vanaf aanslagjaar 2019 (boekjaar 2018) en 25,00% vanaf aanslagjaar 2021 (boekjaar 2020). Er werden ook compenserende maatregelen opgenomen aangezien deze hervorming budgettair neutraal diende te zijn.

Activa

9 Immateriële activa

(In duizenden EUR)	Licenties en soortgelijke rechten	Geactiveerde ontwikkelingskosten	Totaal
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2020	4.931	2.806	7.737
Aanschaffingswaarde op 31 december 2020	4.931	2.806	7.737
Gecumuleerde afschrijvingen op 1 januari 2020	4.750	837	5.587
Afschrijvingen	84	561	645
Gecumuleerde afschrijvingen op 31 december 2020	4.834	1.398	6.232
Netto boekwaarde op 31 december 2020	97	1.408	1.505

(In duizenden EUR)	Licenties en soortgelijke rechten	Geactiveerde ontwikkelingskosten	Totaal
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2019	4.768	2.785	7.553
Aanschaffingen	46	19	65
Andere	117	2	119
Aanschaffingswaarde op 31 december 2019	4.931	2.806	7.737
Gecumuleerde afschrijvingen op 1 januari 2019	4.580	276	4.856
Afschrijvingen	152	561	713
Andere	18	0	18
Gecumuleerde afschrijvingen op 31 december 2019	4.750	837	5.587
Netto boekwaarde op 31 december 2019	181	1.969	2.150

10 Materiële vaste activa

(In duizenden EUR)	Installaties, machines en uitrustingen	Meubilair en rollend materieel	Overige	Totaal
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2020	185	94.273	2.898	97.356
Aanschaffingen	0	206	21	227
Aanschaffingswaarde op 31 december 2020	185	94.479	2.919	97.583
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 1 januari 2020	76	90.512	1.317	91.905
Afschrijvingen	19	1.931	303	2.253
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 31 december 2020	95	92.443	1.620	94.158
Netto boekwaarde op 31 december 2020	90	2.036	1.299	3.425

(In duizenden EUR)	Installaties, machines en uitrustingen	Meubilair en rollend materieel	Leasing en soortgelijke rechten	Overige	Totaal
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2019	185	97.655	8.636	3.133	109.609
Aanschaffingen	0	857	0	69	926
Overdrachten en buitengebruikstellingen	0	-4.140	0	-304	-4.444
Overboeking van een post naar een andere	0	-99	-8.636	0	-8.735
Aanschaffingswaarde op 31 december 2019	185	94.273	0	2.898	97.356
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 1 januari 2019	58	90.959	853	1.325	93.195
Afschrijvingen	18	2.019	0	296	2.333
Overdrachten en buitengebruikstellingen	0	-2.466	0	-304	-2.770
Overboeking van een post naar een andere	0	0	-853	0	-853
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 31 december 2019	76	90.512	0	1.317	91.905
Netto boekwaarde op 31 december 2019	109	3.761	0	1.581	5.451

Op 31 december 2020 en 2019 bestonden er geen beperkingen op eigendom en op materiële vaste activa die als zekerheid dienen voor verplichtingen.

Er waren geen verbintenissen voor de verwerving van materiële vaste activa op eind 2020 en 2019.

11 Gebruiksrecht en leaseverplichtingen

(In duizenden EUR)	Terreinen en gebouwen	Installaties, machines en uitrustingen	Meubilair en rollend materieel	Totaal
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2020	20.246	1.182	26.439	47.868
Aanschaffingen	2.621	0	7.333	9.954
Overdrachten en buitengebruikstellingen	-117	0	-1.689	-1.806
Andere	0	0	-187	-187
Aanschaffingswaarde op 31 december 2020	22.750	1.182	31.896	55.829
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 1 januari 2020	3.736	409	6.751	10.896
Afschrijvingen	3.679	497	7.346	11.522
Overdrachten en buitengebruikstellingen	-117	0	-1.686	-1.803
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 31 december 2020	7.298	906	12.411	20.615
Netto boekwaarde op 31 december 2020	15.453	276	19.485	35.214

(In duizenden EUR)	Terreinen en gebouwen	Installaties, machines en uitrustingen	Meubilair en rollend materieel	Totaal
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2019	21.328	804	21.675	43.808
Aanschaffingen	85	378	4.764	5.227
Andere	-1.167	0	0	-1.167
Aanschaffingswaarde op 31 december 2019	20.246	1.182	26.439	47.868
Afschrijvingen	3.736	409	6.751	10.896
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 31 december 2019	3.736	409	6.751	10.896
Netto boekwaarde op 31 december 2019	16.511	773	19.688	36.972

Hieronder de leaseverplichtingen en de bewegingen gedurende 2020 en 2019:

(in duizenden EUR)	2020	2019
Leaseverplichtingen op 1 januari	37.410	43.808
Toevoegingen	9.761	4.051
Verhoging interest	1.023	1.042
Betalingen	-12.277	-11.491
Leaseverplichtingen op 31 december	35.917	37.410
Langlopende leaseverplichtingen	25.570	26.937
Kortlopende leaseverplichtingen	10.347	10.472

De volgende intrestvoeten werden gebruikt bij de bepaling van de leaseverplichtingen:

Voor gebouwen: 2% en 3,075%

Voor IT materiaal: 2%

Voor wagens: de door de leverancier gebruikte intrestvoeten

12 Investerings in joint ventures en geassocieerde deelnemingen

De investeringen in ondernemingen bedragen 17 k euro op eind 2020 en 16 k euro op eind 2019. Op 31 december 2020 worden investeringen aangehouden in Atrias cv en Synductis cv.

Op 9 mei 2011 werd Atrias cv opgericht als een gezamenlijk initiatief van de grootste werkmaatschappijen voor energie van België: Fluvius, Ores, Sibelga en RESA.

Atrias is een centraal clearing house (kruispuntbank) ten behoeve van de Opdrachthoudende Verenigingen en belast met het ontwikkelen van een Message Implementation Guide (MIG), de ontwikkeling van een clearing house toepassing en het beheer en onderhoud van deze toepassing. MIG beschrijft hoe de communicatiestroom tussen de verschillende spelers op de energiemarkt dient te gebeuren.

De Groep heeft 50% (2019: 50%) van de aandelen genomen voor het bedrag van 9 k euro (2019: 9 k euro).

Atrias is een niet-beursgenoteerde onderneming en heeft geen officiële prijsnotering.

Op 21 december 2012 werd Synductis cv opgericht met als doel de infrastructuurwerken van verschillende nutsbedrijven in de Vlaamse steden en gemeenten op elkaar af te stemmen en het minderhinderbeleid te stimuleren.

Fluvius System Operator was toegetreden tot de sector 'uitvoeringscoördinatie' en 'planningscoördinatie' voor het bedrag van 7 k euro. Door aanpassingen in de aandeelhoudersstructuur waarbij De Watergroep en Aquafin gedurende 2020 zijn toegetreden tot Synductis en de sector planningscoördinatie werd opgeheven werd het vermogen aangepast. De participatie van Fluvius is 8 k euro maar het aandelenpercentage bedraagt nu 34,47 % (voorheen 33,28%).

Synductis is een niet-beursgenoteerde onderneming en heeft geen officiële prijsnotering.

De Groep ontvangt haar aandeel van de werkingskosten van Atrias en Synductis en verleent eveneens diensten en financiering (zie toelichting 'Verbonden partijen').

13 Overige beleggingen

Op 31 december 2020 bedragen de overige beleggingen 917 k euro (31 december 2019: 905 k euro).

De overige beleggingen bevatten de participaties die door de Groep worden aangehouden in bedrijventra op het grondgebied van Gaselwest (bedrijventra Kortrijk, Vlaamse Ardennen, Waregem) en Imewo (bedrijventra Brugge, Gent en Oostende). Gedurende 2019 werd het bedrijventra Roeselare verkocht en het bedrijventra Meetjesland ontbonden. Het effect van deze transacties werd verwerkt in het financieel resultaat.

De Groep heeft eveneens een participatie in het bedrijf Duwolim cv dat zich als doel stelt het energieverbruik in woningen te verminderen.

14 Restitutierecht op voorzieningen voor personeelsbeloningen

De kosten met betrekking tot de voorzieningen voor personeelsbeloningen zijn terugvorderbaar van de opdrachthoudende verenigingen. Eind 2020 bedroeg het restitutierecht betreffende deze personeelsbeloningen 288.395 k euro en 258.499 k euro op eind 2019 (zie toelichting 'Voorzieningen voor personeelsbeloningen').

15 Lange- en kortetermijnvorderingen, andere

Langetermijnvorderingen

(In duizenden EUR)	2020	2019
Vordering t.o.v. OV's n.a.v. doorlenen van obligatielening aan particuliere beleggers (retail)	0	170.000
Vordering t.o.v. OV's n.a.v. doorlenen van obligatielening aan Europese institutionele beleggers (EMTN programma*)	500.000	0
Totaal kortetermijnvorderingen	500.000	170.000
Vordering t.o.v. OV's n.a.v. doorlenen van obligatielening aan particuliere beleggers (retail)	200.000	200.000
Vordering t.o.v. OV's n.a.v. doorlenen van obligatielening aan institutionele beleggers (stand alone)	440.000	440.000
Vordering t.o.v. OV's n.a.v. doorlenen van obligatielening aan Europese institutionele beleggers (EMTN programma*)	3.209.119	3.110.500
Andere	49.429	40.500
Totaal langetermijnvorderingen	3.898.548	3.791.000

*Euro Medium Term Note (EMTN) programme – zie toelichting 'Financiële instrumenten'

De post Lange en kortetermijnvorderingen bevat voornamelijk de vorderingen ten opzichte van de opdrachthoudende verenigingen die ontstaan zijn naar aanleiding van het doorlenen van de gelden opgehaald bij de uitgifte van de obligatieleningen door de werkmaatschappij sinds 2010.

De voorwaarden van de leningen op lange termijn aan de opdrachthoudende verenigingen waren dezelfde als die van de respectievelijke obligatieleningen (zie toelichting 'Leningen op korte en lange termijn').

De langetermijnvorderingen t.o.v. de OV's stijgen met 107.547 k euro. In 2020 werd de nieuwe obligatielening van 600.000 k euro doorgeleend aan de opdrachthoudende verenigingen waardoor de vordering stijgt, maar werd een obligatielening van 500.000 k euro die op eindvervaldag komt in 2021 naar kortetermijn geplaatst.

De rubriek 'Andere' van de langetermijnvorderingen bevat voornamelijk doorgerekende financiering aan een dochteronderneming en doorgerekende kosten aan de opdrachthoudende verenigingen.

16 Voorraden

(In duizenden EUR)	2020	2019
Grond- en hulpstoffen	102.705	84.715
Gecumuleerde waardeverminderingen op voorraden	-5.409	-6.173
Totaal	97.296	78.542

De netto terugname van de waardeverminderingen bedroeg 884 k euro in 2020 (2019: 192 k euro netto toevoeging). Deze bedragen werden opgenomen in de winst- en verliesrekening.

17 Handels- en overige vorderingen, vorderingen cashpoolactiviteiten

(In duizenden EUR)	2020	2019
Handelsvorderingen - bruto	407.799	339.508
Gecumuleerde waardeverminderingen op vorderingen	-25.857	-28.778
Handelsvorderingen - netto	381.942	310.730
Overige vorderingen	68.738	81.177
Totaal handels- en overige vorderingen	450.680	391.907
Vorderingen cashpoolactiviteiten	561.516	435.758

De '**Bruto handelsvorderingen**' bedragen 407.799 k euro op eind 2020 en 339.508 k euro op eind 2019, een stijging van 68.291 k euro.

De handelsvorderingen bestonden voornamelijk uit vorderingen op de opdrachthoudende verenigingen en energieleveranciers. De stijging van de openstaande vorderingen is voornamelijk het gevolg van de aanpassing in timing (snellere facturatie) en opname als handelsvordering van de beheersfacturen aan de ex-Infrac OV's. De handelsvorderingen op de OV's bedroegen 239.114 k euro op eind 2020 en 174.426 k euro op eind 2019. Deze vorderingen t.o.v. de OV's zijn het gevolg van de doorrekening van de kosten in de werkmaatschappij aan de OV's.

Eveneens worden vorderingen opgenomen voor een externe klantengroep waarvoor het noodzakelijk is waardeverminderingen op te nemen (2020: 25.887 k euro; 2019: 28.778 k euro) (Zie toelichting 'Financiële instrumenten: risico's en reële waarde').

Vanaf 2020 worden handelsvorderingen en gerelateerde waardeverminderingen voor de sociale klanten niet langer opgenomen in Fluvius S.O. maar in de OV's. Op eind 2019 werd hiervoor een bedrag van 12.086 k euro aan handelsvorderingen opgenomen en een bedrag van 5.292 k euro minder waardeverminderingen. Dit betekent dat netto 6.794 k euro meer werd opgenomen op 31 december 2019 ten opzichte van 31 december 2020.

De stijging van de handelsvorderingen is verder te verklaren door de op te maken creditnota's die gedaald zijn van -32.522 k euro op eind 2019 naar -2.213 k euro op eind 2020.

De '**Overige vorderingen**' bedragen 68.738 k euro op eind 2020 en 81.177 k euro op eind 2019. Deze vorderingen bevatten voornamelijk het bedrag aan het terug te vorderen bedrag aan btw voor 4.503 k euro op eind 2020 (2019: 34.934 k euro) en de te ontvangen intresten van de opdrachthoudende verenigingen m.b.t. het doorlenen van de opgenomen leningen voor 47.148 k euro (2019: 30.279 k euro).

De rubriek '**Vorderingen cashpoolactiviteiten**' bevat de positieve saldi op de rekeningen met de opdrachthoudende verenigingen m.b.t. de cashpool en moet samen met de post 'Schulden cashpoolactiviteiten' geëvalueerd worden waar de negatieve saldi worden opgenomen.

Het aandeel van de deelnemingen werd opgenomen in de toelichting 'Verbonden partijen'.

18 Geldmiddelen en kasequivalenten

De liquide middelen ter waarde van 1.690 k euro op 31 december 2020 (2019: 28.222 k euro) bevatten banktegoeden, kasgelden en beleggingen in fondsen die omzetbaar zijn in gelden. Alle middelen zijn uitgedrukt in euro.

Passiva

19 Eigen Vermogen

De diverse componenten van het eigen vermogen en de bewegingen van 1 januari 2019 tot 31 december 2020 worden weergegeven in het 'Mutatieoverzicht van het Eigen Vermogen'.

Aanpassingen aan de statuten naar aanleiding van wijzigingen in de Belgische wetgeving: Het nieuwe 'Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen' is sinds 1 mei 2019 in werking getreden en vanaf 1 januari 2020 zijn dwingende bepalingen van toepassing.

Een coöperatieve vennootschap is kapitaalloos geworden. Hierdoor valt het begrip 'aandelenkapitaal' weg en werd het omgezet naar 'Inbreng buiten kapitaal'. Ook is het onderscheid tussen vast en veranderlijk kapitaal zonder voorwerp geworden. Tevens werd de terminologie 'wettelijke reserve' omgezet naar 'Beschikbare reserve' en 'uitgiftepremie' naar 'Beschikbare inbreng, uitgiftepremie'.

Inbreng buiten kapitaal / Aandelen-kapitaal bedraagt 1.284 k euro op eind 2020 en 10.175 k euro op eind 2019, een daling van 8.891 k euro.

Tot 31 december 2019 bestaat het aandelenkapitaal, verbonden aan de stemgerechtigde aandelen uit het vast gedeelte dat 28 k euro bedraagt en het variabel gedeelte van 1.256 k euro. Het variabel gedeelte van het kapitaal is ontstaan als gevolg van enerzijds de overname op 1 januari 2016 van de activiteiten en de medewerkers van dochteronderneming Indexis cv (897 k euro) en anderzijds als gevolg van de overname op 1 juli 2018 van de activiteiten van Infrac cv (359 k euro).

Op 31 december 2020 bedraagt de **inbreng buiten kapitaal, andere** 1.284 k euro. Het vermogen is vertegenwoordigd door aandelen A zonder nominale waarde. Deze A-aandelen zijn stemgerechtigd en dividendgerechtigd. De inbreng buiten kapitaal, andere was volledig geplaatst en volgestort.

De maatschappelijke aandelen zijn op naam van de Vlaamse opdrachthoudende verenigingen.

Hieronder de verdeling van de Inbreng buiten kapitaal, andere per OV. Het aantal aandelen werd bekrachtigd in de loop van 2020 tussen Fluvius Antwerpen en Iveka naar aanleiding van gebiedsuitwisselingen in 2019.

Opdrachthoudende Vereniging	Stemgerechtigde aandelen (in euro)	Aantal stemgerechtigde aandelen	Stemgerechtigde aandelen (in euro)	Aantal stemgerechtigde aandelen
	2020	2020	2019	2019
Gaselwest	137.762	2.778.997	137.762	2.778.997
Fluvius Antwerpen	222.546	4.688.069	222.546	4.489.304
Fluvius Limburg	231.332	4.666.524	231.332	4.666.524
Imewo	182.209	3.675.610	182.209	3.675.610
Fluvius West	67.277	1.357.143	67.277	1.357.143
Intergem	91.258	1.840.902	91.258	1.840.902
Iveka	87.688	1.570.114	87.688	1.768.879
Iverlek	172.853	3.486.875	172.853	3.486.875
PBE	46.855	945.183	46.855	945.183
Riobra	19.551	394.394	19.551	394.394
Sibelgas	24.644	497.124	24.644	497.124
Totaal	1.283.976	25.900.935	1.283.976	25.900.935

In 2019 werd een kapitaalsvermindering doorgevoerd ten belope van 8.891 k euro en besliste de Algemene Vergadering van Aandeelhouders tot vernietiging van de 151.812.970 niet-stemgerechtigde aandelen die waren uitgegeven naar aanleiding van de overname van Infracv in 2018. De gelden werden uitbetaald aan de OV's van ex-Infracv.

Verder zijn verscheidene aandeelhouders van Fluvius System Operator onderling gefusioneerd (Inter-energa met Inter-aqua en Inter-media tot Fluvius Limburg; Iveg met IMEA en de overgenomen onderneming Integan tot Fluvius Antwerpen en PBE met Intergas) en hebben eveneens partiële splitsingen en gebiedsuitwisselingen plaatsgevonden die aanvatten vanaf 1 april 2019. Daardoor werd het deelnemerschap binnen Fluvius System Operator herbekeken en aangepast op basis van het gewicht EAN's (European Article Numbering) zonder verdere wijzigingen van het totaal bedrag.

De **reserves en de Beschikbare inbreng, uitgiftepremie** blijven onveranderd en bedragen 213 k euro op eind 31 december 2020 en 31 december 2019

De reserve werd aangelegd bij een te bestemmen winst, ten belope van 5,00% tot een maximum van 10,00% van het geplaatst kapitaal.

De **resultaten** van de Groep zijn steeds zonder winst of verlies aangezien alle werkingskosten kunnen worden doorgerekend aan voornamelijk de opdrachthoudende verenigingen.

Minderheidsbelangen bedragen 100 k euro op eind 2020 en 100 k euro op eind 2019.

De minderheidsbelangen werden opgenomen voor de participatie aangehouden door Farys/TMVW in De Stroomlijn cv en de gedurende 2019 opgenomen participatie door De Watergoep in De Stroomlijn cv (7 k euro).

20 Leningen op lange en korte termijn

(In duizenden EUR)	2020	2019
Leningen op lange termijn	3.919.032	3.821.108
Kortlopend deel van leningen op lange termijn	503.293	173.486
Leningen op korte termijn	547.600	464.500
Leningen op korte termijn	1.050.893	637.986
Totaal	4.969.925	4.459.094

Leningen op lange en korte termijn bedragen 4.969.925 k euro op eind 2020 en 4.459.094 k euro op eind 2019, een stijging van 510.831 k euro.

Deze stijging is voornamelijk toe te schrijven aan nieuwe lange termijn financiering onder vorm van een eerste institutionele obligatielening van 600.000 k euro uitgegeven op 2 december 2020 onder het nieuwe Fluvius EMTN programma van 5.000.000 k euro (Zie toelichting 'Financiële instrumenten: risico's en reële waarde'). Op het einde van 2020 werd het negatief cashpool saldo van 547.554 k euro gefinancierd op korte termijn door uitgifte van 500.000 k euro commercial paper en opname van een fixed loan van 47.600 k euro. De opgenomen korte termijn financiering van 2019: 411.500 k euro commercial paper en een fixed loan van 53.000 k euro diende terugbetaald te worden evenals een obligatielening van 170.000 k euro die op eindvervaldag kwam.

De in 2020 opgenomen fondsen werden aangewend voor de herfinanciering van de vervallen obligatielening van 170.000 k euro. Verder is de behoefte aan financiering toe te schrijven aan de verstrekte fondsen aan de OV's om bankleningen terug te betalen voor een bedrag van 235.110 k euro en de deelneming in hun participatie in Publi-T te financieren als gevolg van de kapitaalverhoging van Elia. Die financiering betrof 79.253 k euro. Tevens vond de uitbetaling in cash plaats ten bedrage van 36.690 k euro als gevolg van de overname van het openbaar verlichtingspark van verschillende gemeenten, de uitkering van dividenden in de OV's voor 294.804 k euro en een kapitaalvermindering in de activiteit openbare verlichting van Fluvius Limburg van 25.820 k euro. Tenslotte financiert Fluvius, ten behoeve van de OV's, ook volop in het project van de digitale meters.

De bewegingen van de leningen op lange en korte termijn kunnen als volgt geanalyseerd worden:

(In duizenden EUR)	2020		2019	
	Cash	Non-cash	Cash	Non-cash
Totaal op 1 januari	4.459.094		4.020.419	
Bewegingen leningen op lange termijn (LT)				
Opname leningen op lange termijn	598.608	0	0	0
Mutatie leningen op lange termijn	0	2.573	0	2.631
Mutatie korte termijn gedeelte van LT lening naar KT	0	-503.257	0	-173.486
Bewegingen leningen op korte termijn (KT)				
Opname leningen op korte termijn	547.600	0	464.500	0
Mutatie korte termijn gedeelte van LT lening naar KT	0	503.257	0	173.486
Mutatie leningen op korte termijn	0	50	0	0
Aflossing korte termijn gedeelte van LT lening	-173.500	0	-3.500	0
Terugbetaling leningen op korte termijn	-464.500	0	-24.956	0
Totaal bewegingen	508.208	2.623	436.044	2.631
Totaal op einde van de verslagperiode	4.969.925		4.459.094	

Leningen op lange termijn

Alle uitstaande leningen zijn uitgedrukt in euro en hebben een vaste intrestvoet, behalve één banklening. Deze lening heeft een maandelijks variabele rentevoet en werd door de opname van een renteswap omgezet naar een vaste rentevoet (zie toelichting 'Afgeleide financiële instrumenten').

Voor alle obligatieleningen geldt als principe dat de opdrachthoudende verenigingen zich elk garant stellen op een niet-hoofdelijke en niet-solidaire basis maar beperkt tot het proportioneel aandeel in het kapitaal van hun toenmalige werkmaatschappij (ex-Eandis of ex-Infrac). Het aandeel in het kapitaal werd vastgelegd op het moment van uitgifte en ligt vast voor de resterende looptijd van de obligatieleningen.

Als gevolg van de fusie van 1 juli 2018 zullen voor de overgenomen EMTN-obligatieleningen die op naam van Infrac cv stonden, enkel de opdrachthoudende verenigingen van ex-Infrac garant staan. Analoog geldt dat voor de obligatieleningen die op naam van Eandis System Operator cv stonden, dat enkel de opdrachthoudende verenigingen van ex-Eandis garant staan.

De nieuwe obligatielening van 2 december 2020 uitgegeven op naam van Fluvius System Operator cv heeft alle opdrachthoudende verenigingen van de Groep als garant.

Op eind 2020 ziet de samenstelling van de lange termijn leningen er als volgt uit:

(in duizenden EUR)	2020	Uitgifte	Huidige intrestvoet %	Vervaldatum
Obligatieleningen - retail	199.853	200.000	2,00 - 2,00	2025 - 2025
Obligatieleningen - EMTN*	3.748.852	3.760.500	0,25 - 4,50	2021 - 2033
Obligatieleningen - privaat**	435.995	440.000	2,60 - 3,55	2027 - 2044
Bankleningen - met derivatenstructuur	37.625	70.000	3,31	2031
Totaal	4.422.325	4.470.500		
Kortlopend deel van leningen op lange termijn	-503.293			
Totaal leningen op lange termijn	3.919.032	4.470.500		

Op eind 2019:

(in duizenden EUR)	2019	Uitgifte	Huidige intrestvoet %	Vervaldatum
Obligatieleningen - retail	369.806	370.000	2,00 - 4,25	2020 - 2025
Obligatieleningen - EMTN*	3.147.907	3.160.500	1,75 - 4,50	2021 - 2033
Obligatieleningen - privaat**	435.756	440.000	2,60 - 3,55	2027 - 2044
Bankleningen - met derivatenstructuur	41.125	70.000	3,31	2031
Totaal	3.994.594	4.040.500		
Kortlopend deel van leningen op lange termijn	-173.486			
Totaal leningen op lange termijn	3.821.108	4.040.500		

* EMTN: Euro Medium Term Note (is een programma dat de Groep de flexibiliteit geeft om obligatieleningen uit te geven met variërende looptijden).

** Privaat: betreft uitgifte van obligatieleningen volgens Duits recht: Schuldschein en Namensschuldverschreibung, en eveneens private uitgiftes aan institutionele beleggers (stand alone).

Het rendement bij uitgifte geeft het bruto actuair rendement weer.
Het kapitaal van de leningen is terugbetaalbaar op vervaldatum.

In 2020 werd een obligatielening uitgegeven door de Groep ter waarde van 600.000 k euro met een uitgifteprijs aan 99,921%, met een looptijd van 10 jaar, aan een vaste coupon rentevoet van 0,25% en volledig terugbetaalbaar op de vervaldag 2 december 2030.

Het gaat meer bepaald om een groene obligatie, wat betekent dat de opgehaalde fondsen zullen worden aangewend voor duidelijk omschreven investeringsprojecten met een duurzaamheidsmeerwaarde, zoals omschreven in het Fluvius Raamwerk Groene Financiering. Deze groene obligatie van Fluvius voldoet aan de Green Bond Principles (GBP) uitgevaardigd door ICMA (International Capital Market association). De duurzaamheidsaspecten van deze obligatie, het Environmental (milieu), Sociaal en Governance (ESG)-beleid van Fluvius System Operator en de overeenstemming met de GBP werden op onafhankelijke wijze geverifieerd en geattesteerd in een zogenaamde 'Second Party Opinion' van het gespecialiseerde bureau ISS ESG.

Voor de groene obligatie 2020-2030 werden vier investeringsprogramma's geselecteerd: i) de verledning van openbare verlichting, ii) de uitrol van de digitale meter voor elektriciteit, iii) rioleringsprojecten voor uitbreiding of vernieuwing en iiiii) aanpassingen aan het distributienet elektriciteit om de aansluiting van decentrale, hernieuwbare productiefaciliteiten mogelijk te maken.

Met de Europese Investeringsbank (EIB) werd eind 2020 een akkoord bereikt over een leningsprogramma van in totaal 425.000 k euro. Dit programma loopt over de periode 2021-2024 en zal worden gebruikt voor de financiering van de helft van de in die periode voorziene investeringen in digitale metering voor elektriciteit. Fluvius kan deze lening in verschillende schijven opnemen; volgens de planning zullen de eerste twee schijven (voor in totaal 200.000 k euro) in april 2021 opgenomen worden.

Leningen op korte termijn

De leningen op korte termijn bevatten het gedeelte van de leningen op lange termijn die binnen het jaar terugbetaalbaar zijn (499.793 k euro van een obligatielening en 3.500 k euro van een banklening op einde 2020, 169.986 k euro van een obligatielening en 3.500 k euro van een banklening op einde 2019) en de leningen opgenomen bij financiële instellingen zoals hieronder opgenomen:

(In duizenden EUR)	Vervaldag opnames	Beschikbaar bedrag	Opgenomen bedrag	Niet gebruikt bedrag	Gemiddelde intrestvoet *
Commercial paper	(1)	500.000	500.000	0	-0,001%
Vaste voorschotten	Nvt	200.000	0	200.000	Nvt
Fixed loans / Bankschulden	Dagelijks	200.000	47.600	152.400	0,40%
Fixed loans	Nvt	25.000	0	25.000	Nvt
Totaal op 31 december 2020		925.000	547.600	377.400	
Commercial paper	(1)	500.000	411.500	88.500	-0,15%
Vaste voorschotten	Nvt	200.000	0	200.000	Nvt
Fixed loans / Bankschulden	Dagelijks	200.000	53.000	147.000	0,40%
Fixed loans	Nvt	25.000	0	25.000	Nvt
Totaal op 31 december 2019		925.000	464.500	460.500	

*De gemiddelde intrestvoet van de opgenomen bedragen op het einde van de periode

(1) Op 31 december 2020: vervaldagen tussen 22 januari 2021 en 12 februari 2021; op 31 december 2019: vervaldagen tussen 10 januari 2020 en 31 maart 2020

De leningen op korte termijn werden opgenomen door Fluvius System Operator cv in naam van de opdrachthoudende verenigingen die zich garant stellen voor hun aandeel en solidair als mededebiteur optreden met uitzondering van de bankschulden.

21 Voorzieningen voor personeelsbeloningen

Toegezegde-bijdragenregelingen

Het uitvoerend personeel aangeworven vanaf 1 januari 2002 en het kaderpersoneel aangeworven vanaf 1 mei 1999 genieten van toegezegde-bijdragenregelingen: deze regelingen voorzien in een kapitaal bij pensionering voortvloeiend uit de betaalde bijdragen en de rendementen toegekend door de pensioeninstellingen, alsook een kapitaal en wezenrente bij overlijden voor pensionering.

De financiering gebeurt door werknemersbijdragen en werkgeversbijdragen, die gestort worden aan pensioenfondsen (O.F.P. Enerbel en O.F.P. Powerbel) en groepsverzekeringen.

De activa van de pensioenfondsen worden beheerd door fondsen Esperides, uitgegeven in Luxemburg met 4 verschillende risicoprofielen (laag risico, medium risico, hoog risico en dynamische allocatie (dynamic asset allocation)). Het risiconiveau moet ook rekening houden met de leeftijd van de leden. Dit is de reden waarom de trustees van Powerbel aan haar leden een nieuwe optie voor het beheer van hun activa hebben voorgesteld (2015). Deze optie 'Life-Cycle' houdt rekening met een evolutie van het risico van 'Groei' naar meer 'Defensief' gedurende de carrière van de personeelsleden. Elk jaar heeft de deelnemer de mogelijkheid om zijn beleggingsstrategie te wijzigen, voor de toekomstige toelagen van de werkgever of voor het geheel van de opgebouwde sommen op zijn rekening.

Tot 2017 werden de toegezegde-bijdragenpensioenplannen gewaardeerd volgens de Projected Unit Cost (PUC) methode zonder projectie van de toekomstige premies. Voor het O.F.P. Enerbel wordt vanaf 2018 het patronale gedeelte berekend volgens de PUC-methode met projectie van de toekomstige premies. Het gedeelte van de werknemer wordt nog steeds via de PUC-methode zonder projectie van de toekomstige premies geëvalueerd gezien de werknemerspremies niet afhankelijk zijn van de anciënniteit.

De rendementswaarborg is variabel en jaarlijks te aligneren op basis van 65% van het gemiddeld rendement over de laatste 24 maanden van de lineaire obligaties van de Belgische Staat (OLO's) met een duurtijd van 10 jaar (minstens 1,75% en maximaal 3,75%).

De gebruikte rendementswaarborg bedraagt vanaf 2016 1,75% en wordt toegepast volgens de verticale methode voor alle betaalde premies aan de pensioenfondsen en in de verzekeringsonderneming (producten Tak 21 met rendementsgarantie).

De pensioenfondsen zijn niet onderworpen aan de Solvency II reglementering van de verzekeringsmaatschappijen en kunnen betere verwachte rendementen behalen bij diversificatie van de beleggingen. Hierdoor werden in 2016, voor de actieve kaderleden die hiervoor opteerden, de reserves en een compensatie van de groepsverzekering overgedragen naar een pensioenfonds O.F.P. Powerbel/O.F.P. Enerbel in een vorm van een toegezegde-bijdragenregeling (cash-balance plan) met een minimum waarborg van 3,25%.

In 2018 werd aan kaderleden de keuze geboden om over te stappen van het pensioenfonds Powerbel naar een Cash balance plan Powerbel New. Voor het pensioenkapitaal leven geldt een systeem "Cash Balance", dit wil zeggen dat enerzijds de formule in het reglement de patronale premies bepaalt en anderzijds het rendement van 3,25% is vastgelegd. Er worden geen persoonlijke bijdragen voorzien. Voor de voordelen bij overlijden en invaliditeit geldt een "te bereiken doel" ('defined benefit') systeem. Dit wil zeggen dat een formule de verschillende voordelen bepaalt. De te betalen bijdragen worden aan dit doel aangepast.

Op 1 april 2019 werd het voltallige contractueel personeel van de ex-Infrac OV's/DNB's en van ex-Integan overgenomen door Fluvius System Operator cvba. De bedienden van ex-Infrac en ex-Integan behouden hun vaste bijdrage regeling bij Ethias. De personeelsverplichtingen voor de kaderleden van ex-Infrac die overgestapt zijn naar het Fluvius SO statuut en de kaderleden van ex-Integan werden opgenomen in de bestaande structuur Cash Balance Plan Powerbel New. De kaderleden die niet overgestapt zijn naar het Fluvius SO statuut, behouden hun vaste bijdrage regeling bij Ethias. De kaderleden van ex-Infrac zullen elk jaar de optie krijgen om over te stappen naar het Fluvius SO statuut. In dat geval zullen zij aangesloten worden aan het Cash Balance Powerbel New plan. Bedienden die in de toekomst promotie maken tot kaderlid, zullen eveneens aangesloten worden aan het Cash Balance Powerbel New Plan.

Het vaste bijdrage plan bij Ethias wordt horizontaal beheerd waardoor op de premies vanaf 2016 een rendementsgarantie van 1,75% wordt toegepast en voor de premies vòòr 2016 een rendementsgarantie van 3,25%. De evaluatie van het plan gebeurt volgens de PUC-methode maar zonder projectie van de toekomstige premies.

Toegezegd-pensioenregelingen

De collectieve arbeidsovereenkomst van 2 mei 1952 voorzag een bijkomend pensioen gelijk aan 75% van het laatste jaarinkomen na aftrek van het paritair wettelijk pensioen na een volledige loopbaan, alsook een overlevingspensioen en wezenrente. Deze toegezegd-pensioenregeling is door de werkgever volledig gefinancierd (behalve voor personeelsleden die voor 2007 met pensioen zijn gegaan) en de pensioenen werden rechtstreeks door de werkgever aan de begunstigten uitgekeerd.

De meerderheid van het uitvoerend personeel aangeworven vóór 1 januari 2002 en het kaderpersoneel aangeworven vóór 1 mei 1999 genieten van toegezegd-pensioenregelingen die voorzien in de uitkering van een kapitaal bij pensionering, en een kapitaal en wezenrente bij overlijden voor pensionering. Die voordelen worden berekend rekening houdend met het laatste jaarinkomen en de diensttijd. De financiering gebeurt door werknemersbijdragen en werkgeversbijdragen, die gestort worden aan pensioenfondsen (O.F.P. Elgabel en O.F.P. Pensibel) en groepsverzekeringen.

Als gevolg van veranderingen aan de pensioenregelingen in België werd aan leden van het pensioenplan Pensibel de mogelijkheid geboden om vanaf 1 januari 2015 over te stappen naar het plan toegezegd-bijdragenregeling Powerbel. De in het verleden opgebouwde en verbeterde verworven rechten (in Pensibel) worden gekapitaliseerd aan marktconforme rendementen maar met een minimaal rendement gelijk aan 3,25% (cash-balance Best-of plan).

In 2020 werd na sectorale onderhandelingen een akkoord bereikt over een “vernieuwd” pensioenplan - het Masterplan. Op 1 oktober 2020 werden de voorwaarden van het Masterplan vastgelegd in een CAO: wijzigingen werden aangebracht aan het te bereiken doel-plan Elgabel voor de gebaremiseerde bedienden met oude arbeidsvoorwaarden per 1 januari 2022; het solidariteitsfonds binnen het O.F.P. Elgabel werd opgeheven en werd opgenomen in het O.F.P. Elgabel per 1 januari 2022; de mogelijkheid werd opgenomen om eventuele surplussen van het O.F.P. Elgabel, onder bepaalde voorwaarden, te transfereren naar een ander pensioenvehikel en er werden eveneens verbeteringen aangebracht aan het vaste bijdrage plan-Enerbel.

De Groep verstrekt eveneens **vergoedingen** toegekend **na uitdiensttreding**, zoals een tussenkomst in de gezondheidszorgen en korting op de gas- en elektriciteitsrekening. De **andere personeelsbeloningen op lange termijn** bevatten de afscheids- en jubileumpremies en opgespaard verlof of overuren.

De huidige toegezegd-pensioenregelingen worden gefinancierd via pensioenfondsen waar de aan specifieke plannen toegewezen activa worden geïdentificeerd. De Belgische wetgeving en de pensioenregulering stipuleren dat de toegewezen activa uitsluitend dienen tot financiering van de relevante voordelen. Dit resulteerde in de bepaling van een **actiefplafond**. De bepaling van dit plafond houdt rekening met de totale geprojecteerde betaalbare voordelen in lijn met de regels van de pensioenplannen en gebruik makend van de veronderstellingen gelinkt aan het plan.

Restitutierecht

Aangezien de kosten met betrekking tot de personeelsbeloningen terugvorderbaar zijn van de distributienetbeheerders, werd een restitutierecht, gelijk aan de in de balans opgenomen personeelsverplichtingen, erkend op het actief van de balans.

Actuariële risico's

De verscheidene personeelsverplichtingen stellen de Groep bloot aan verschillende actuariële risico's:

Beleggingsrisico

De contante waarde van de toegezegd-pensioenregelingen is berekend aan de hand van een disconteringsvoet waarvan de opbrengst is afgestemd met deze van hoogwaardige

bedrijfsobligaties. Indien het rendement op de fondsbelegging lager ligt dan deze disconteringsvoet, dan zal er een tekort ontstaan. De pensioenplannen beleggen momenteel in relatief evenwichtige investeringen. Het detail werd opgenomen in de tabel 'Indeling van de fondsbeleggingen op de balansdatum'.

Door het langetermijnkarakter van de verplichtingen acht de Raad van Bestuur van de pensioenfondsen het passend dat een redelijk deel van de fondsbeleggingen wordt geïnvesteerd in aandelen om het verwacht rendement op de fondsen te behalen.

Renterisico

Een daling van de rente op obligaties zal een stijging van de verplichting tot gevolg hebben. Dit zal echter gedeeltelijk gecompenseerd worden door een stijging van het rendement op de fondsbeleggingen van het plan.

Levensverwachting

De contante waarde van de toegezegd-pensioenregelingen wordt berekend rekening houdend met de beste schatting van de levensverwachting van de deelnemers aan het plan zowel tijdens als na hun tewerkstelling. Een toename van de levensverwachting van de deelnemers aan het plan zal een toename van de verplichting tot gevolg hebben.

De prospectieve sterftetafels werden gebruikt waarmee de verbeteringen van de levensverwachtingen in de toekomst kunnen worden weergegeven, zoals gedefinieerd in de IAS 19 standaard.

Loonsverhogingen

De contante waarde van de toegezegd-pensioenregelingen wordt berekend op basis van de toekomstige lonen van de deelnemers aan het plan. Een loonsverhoging van de deelnemers zal een toename van de verplichting tot gevolg hebben.

De voornaamste actuariële veronderstellingen die werden gebruikt op de balansdatum bij de bepaling van de voorzieningen voor pensioenregelingen en andere vergoedingen:

	2020	2019
Disconteringsvoet - pensioenen DB	0,00%	0,42%
Disconteringsvoet - pensioenen DC	0,45%	0,96%
	0,40% en	
Disconteringsvoet - andere	0,45%	0,86%
	0,40% tot	0,43% tot
Verwachte gemiddelde salarisstijging (zonder inflatie)	2,10%	2,04%
Verwachte inflatie	1,75%	1,75%
Verwachte stijging van de ziektekosten (inclusief inflatie)	2,75%	2,75%
Verwachte stijging van de tariefvoordelen	1,75%	1,75%
Gemiddeld verwachte pensioenleeftijd	63	63 en 65
	IA BE	IA BE
	Prospective	Prospective
Sterftetafels	Tables	Tables
	0,29% tot	0,19% tot
Personeelsverloop	2,72%	3,01%
Levensverwachting uitgedrukt in jaren van een gepensioneerde op 65 jaar:		
Voor een 65-jarige op datum van afsluiting		
- Man	20	20
- Vrouw	24	24
Voor een 65-jarige binnen 20 jaar:		
- Man	22	22
- Vrouw	26	26

Boekhoudkundige verwerking

In het kader van het langer werken kunnen bepaalde toegekende voordelen om vervroegd met pensioen te gaan (anticipatieve voordelen) niet opgenomen worden als een voorziening voor personeelsbeloningen. De Groep heeft een “vernieuwd” pensioenplan uitgewerkt om hieraan een oplossing te geven. De implementatie van dit plan zal op 1 januari 2022 plaatsvinden.

De cijfers van 2020 houden rekening met dit vernieuwd pensioenplan en de modaliteiten maar er blijft nog een klein gedeelte waarvoor nog geen akkoord werd bereikt. De bedragen van die anticipatieve voordelen voor 1.436 k euro (2019: 12.875 k euro) werden niet opgenomen als een voorziening voor personeelsbeloningen, maar werden voor dit bedrag als een feitelijke verplichting op de balanspost ‘**Voorziening, andere**’ verwerkt.

De hieronder opgenomen toelichtingen bevatten voor 2020 en 2019 de provisie voor personeelsverplichtingen volgens IAS19 (kolom 2019 – **zonder** anticipatieve voordelen) en voor 2019 eveneens het totaalcijfer van de provisie voor personeelsbeloningen en andere voorzieningen (kolom 2019 – **met** anticipatieve voordelen) waar van toepassing.

De bewegingen van de ander voorzieningen genereren boekhoudkundig enkel een beweging via de winst- en verliesrekening. Daarom werden de actuariële affecten aangeperkt als ‘Verandering van personeelsbeloning naar andere voorzieningen*’ en opgenomen in de toelichting ‘Afschrijvingen en waardeverminderingen, wijzigingen in voorzieningen’.

Bedragen opgenomen in het overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

(In duizenden EUR)	2020	2019
Aan het dienstjaar toegerekende kosten - belastingen inbegrepen	-35.896	-36.570
Rentekosten	-5.733	-13.493
Rentebaten - exclusief rentebaten op actiefplafond	3.668	9.233
Verminderings	0	-2.344
Kosten van verstreken diensttijd	-42.925	0
Actuariële winsten (verliezen) onmiddellijk opgenomen in winst- en verliesrekening	-435	6.897
Kosten van toegezegd-pensioenregelingen opgenomen in winst of verlies	-81.321	-36.278
Actuariële (winsten) verliezen op brutoverplichtingen:		
veranderingen in financiële veronderstellingen	31.351	86.844
veranderingen in demografische veronderstellingen	-5.345	1.375
veranderingen in ervaringsaanpassingen	-19.596	-11.274
Actuariële (winsten) verliezen op fondsbeleggingen	-6.294	-69.974
Belastingen op verplichtingen	0	0
Veranderingen in minimum financieringsvereisten/actiefplafond	-16.017	-1.001
Verandering van personeelsbeloning naar andere voorziening*	0	22.396
Kosten opgenomen als niet-gerealiseerde resultaten	-15.901	28.365

Bedragen opgenomen in de balans

(In duizenden EUR)	Contante waarde van de brutoverplichting	Reële waarde van de fondsbeleggingen	Totaal
Pensioenen - gefinancierd	710.827	-762.095	-51.268
Pensioenen - niet gefinancierd	38.434	0	38.434
Gezondheidszorgen en tarifaire voordelen - niet gefinancierd	186.672	0	186.672
Andere langetermijnpersoneelsbeloningen - gefinancierd	91.007	0	91.007
Effect van minimum financieringsvereisten/actiefplafond	0	22.114	22.114
Totaal toegezegd-pensioenregeling en andere langetermijnpersoneelsbeloningen op 31 december 2020	1.026.940	-739.981	286.959
Zonder anticipatieve voorwaarden			
Pensioenen - gefinancierd	694.754	-778.930	-84.176
Pensioenen - niet gefinancierd	33.875	-1	33.874
Gezondheidszorgen en tarifaire voordelen - niet gefinancierd	181.693	0	181.693
Andere langetermijnpersoneelsbeloningen - gefinancierd	76.284	0	76.284
Effect van minimum financieringsvereisten/actiefplafond	0	37.948	37.948
Totaal toegezegd-pensioenregeling en andere langetermijnpersoneelsbeloningen op 31 december 2019	986.606	-740.983	245.623
Met anticipatieve voorwaarden			
Pensioenen - gefinancierd	730.360	-778.930	-48.570
Pensioenen - niet gefinancierd	33.875	-1	33.875
Gezondheidszorgen en tarifaire voordelen - niet gefinancierd	181.693	0	181.693
Andere langetermijnpersoneelsbeloningen - gefinancierd	76.284	0	76.284
Effect van minimum financieringsvereisten/actiefplafond	0	15.217	15.217
Totaal toegezegd-pensioenregeling en andere langetermijnpersoneelsbeloningen op 31 december 2019	1.022.212	-763.714	258.499

Wijziging in de contante waarde van de brutoverplichting

(In duizenden EUR)	2020	2019	2019
		zonder	met
Totaal op 1 januari	-986.606	-881.795	-913.980
Actuariële winsten (verliezen) - financiële veronderstellingen	-32.984	-77.193	-93.427
Actuariële winsten (verliezen) - demografische veronderstellingen	7.410	2.957	1.724
Actuariële winsten (verliezen) - ervaringsaanpassingen	9.695	6.033	21.655
Aanschaffingen/verkopen	-432	-39.289	-39.289
Verminderingen	0	-2.344	-2.344
Aan het dienstjaar toegerekende kosten & belastingen inbegrepen	-35.896	-35.399	-36.570
Bijdragen door deelnemers	-2.196	-2.111	-2.111
Rentekosten	-5.733	-13.087	-13.493
Betaalde beloningen & belastingen inbegrepen	62.727	55.622	55.622
Pensioenkosten van verstreken diensttijd	-42.925	0	0
Totaal op 31 december voor belastingen op niet-gefinancierde verplichtingen	-1.026.940	-986.606	-1.022.213
Belastingen op niet-gefinancierde verplichtingen	0	0	0
Totaal op 31 december	-1.026.940	-986.606	-1.022.213

Wijziging van de reële waarde van de fondsbeleggingen

(In duizenden EUR)	2020	2019
Totaal op 1 januari	778.929	673.263
Actuariële winsten (verliezen) - aanpassing aan fondsbeleggingen op 1 januari	10.063	399
Rendement uit fondsbeleggingen (exclusief rentebaten)	5.265	69.575
Aanschaffingen/verkopen	718	22.922
Verminderingen	0	0
Rentebaten	3.852	9.438
Bijdragen door werkgever & belastingen inbegrepen	11.634	42.255
Bijdragen door deelnemers	2.196	2.111
Betaalde beloningen & belastingen inbegrepen	-50.562	-41.032
Totaal op 31 december	762.095	778.929
Niet-recupereerbaar overschot (effect van actiefplafond)	-22.114	-15.217
Totaal op 31 december	739.981	763.713

Wijzigingen in het actiefplafond

(In duizenden EUR)	2020	2019	2019
		zonder	met
Totaal op 1 januari	37.948	16.013	16.013
Rentebaten	183	205	205
Wijzigingen aan actiefplafond	-16.017	21.730	-1.001
Totaal op 31 december	22.114	37.948	15.216

Wijzigingen in niet-gerealiseerde resultaten

(In duizenden EUR)	2020	2019
Totaal op 1 januari	235.103	207.013
Niet-gerealiseerde verliezen (winsten)	-15.901	28.365
Totaal op 31 december	219.202	235.378

Indeling van de fondsbeleggingen op de balansdatum

De indeling van de fondsbeleggingen met betrekking tot pensioenregelingen in functie van de belangrijkste categorieën van activa op eind 2020:

Categorie	Elgabel %	Andere %	Pensiobel %	Verzeke- ringson- dernemin- gen %	Powerbel en Enerbel %	Totaal %
Beursgenoteerde beleggingen	78,67	76,70	81,80	84,85	82,80	80,17
Aandelen (Eurozone)	15,91	17,28	9,04	12,52	13,20	13,88
Aandelen (Buiten eurozone)	21,96	20,80	1,35	24,68	21,44	17,23
Staatsobligaties (Eurozone)	0,00	0,00	21,29	0,00	7,74	6,32
Andere obligaties (Eurozone)	26,15	24,76	47,23	30,51	26,83	30,94
Andere obligaties (Buiten eurozone)	14,65	13,87	2,90	17,15	13,58	11,80
Niet-beursgenoteerde beleggingen	21,33	23,30	18,20	15,15	17,20	19,83
Onroerende goederen	2,52	2,38	4,08	2,27	2,49	2,84
Liquide middelen	3,02	5,96	1,36	3,08	3,27	2,97
Andere	15,80	14,96	12,76	9,80	11,45	14,02
Totaal (in %)	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Totaal (in duizenden EUR)	349.202	70.024	169.199	17.009	156.660	762.095

De indeling van de fondsbeleggingen met betrekking tot pensioenregelingen in functie van de belangrijkste categorieën van activa op eind 2019:

Categorie	Elgabel %	Andere %	Pensiobel %	Verzekeringsondernemingen %	Powerbel en Enerbel %	Totaal %
Beursgenoteerde beleggingen	78,71	76,87	83,40	81,68	84,46	80,81
Aandelen (Eurozone)	15,98	12,56	18,16	8,50	12,00	15,21
Aandelen (Buiten eurozone)	21,95	22,51	24,00	0,00	21,77	21,88
Staatsobligaties (Eurozone)	0,00	0,00	0,00	22,54	7,00	1,92
Andere obligaties (Eurozone)	26,13	26,79	26,50	48,44	28,42	27,31
Andere obligaties (Buiten eurozone)	14,64	15,01	14,73	2,21	15,27	14,49
Niet-beursgenoteerde beleggingen	21,29	23,13	16,60	18,32	15,54	19,19
Onroerende goederen	2,52	2,58	2,39	4,18	2,38	2,51
Liquide middelen	2,99	4,37	3,58	1,24	2,69	3,16
Andere	15,79	16,18	10,63	12,90	10,48	13,52
Totaal (in %)	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Totaal (in duizenden EUR)	347.983	77.679	184.969	20.520	147.779	778.930

Detail van de toegezegd-pensioenregeling per type deelnemer en per soort voordeel

(In duizenden EUR)	2020	2019
Detail van de toegezegd-pensioenregeling per type deelnemer	-1.026.940	-1.022.213
Actieve deelnemers	-683.063	-653.881
Niet-actieve deelnemers met uitgestelde voordelen	-154.681	-168.052
Gepensioneerden en begunstigden	-189.196	-200.281
Detail van de toegezegd-pensioenregeling per voordeel	-1.026.940	-1.022.213
Pensioenen	-749.261	-764.236
Andere vergoedingen (gezondheidszorg en tarifaire voordelen)	-186.672	-181.693
Afscheids- en jubileumpremies	-91.007	-76.284

Om de schattingonzekerheden toe te lichten is hieronder het effect op de voorziening voor personeelsbeloningen van de **gevoeligheidsanalyse** opgenomen.

(In duizenden EUR)	Effect: stijging (-) / daling (+)
Disconteringsvoet (+0,25%)	28.333
Inflatie (+0,25%)	-19.318
Salarisstijging (+0,10%)	-6.745
Ziektekosten (+0,10%)	-236
Tariefvoordelen (+0,50%)	-6.499
Levensverwachting gepensioneerden (+1 jaar)	-10.087

De jaarlijkse balans van de toegezegd-pensioenregelingen wordt door de Groep gefinancierd door een bijdrage, uitgedrukt als een percentage van het totale salaris. Dit percentage wordt gedefinieerd door de 'projected unit cost' methode en wordt jaarlijks herzien. Deze methode van financiering bestaat erin dat toekomstige kosten worden opgenomen over de resterende looptijd van het plan. De kosten worden geraamd op verwachte basis (salarisgroei en de inflatie in aanmerking genomen).

De veronderstellingen met betrekking tot salarisverhoging, inflatie, personeelsverloop en sterfte worden gedefinieerd op basis van historische statistieken van de Groep. De gebruikte sterftetafels zijn degene die overeenkomen met de waargenomen ervaring binnen de pensioenfondsen. De disconteringsvoet werd afgestemd op de investeringsstrategie van de ondernemingen.

Deze veronderstellingen worden herzien op een regelmatige basis.

Specifieke gebeurtenissen (zoals wijziging van het plan, verandering van veronderstellingen, een te korte indekkingsperiode...) kunnen uiteindelijk leiden tot bijkomende stortingen door de Groep.

De **gemiddelde duur** van de toegezegd-pensioenregelingen op 31 december 2020 bedraagt 8 jaar (2019: 8 jaar) en voor de toegezegde-bijdragenregelingen op 31 december 2020 19 jaar (2019: 20 jaar).

De Groep schat dat in 2021 een bedrag van 663 k euro zal worden betaald aan toegezegd-pensioenregelingen en 12.045 k euro aan toegezegde-bijdragenregelingen.

22 Afgeleide financiële instrumenten

De Groep heeft een renteswap aangegaan om de variabele rente op de lange termijn leningen om te zetten naar een vaste rente.

Afgeleide financiële instrumenten bedragen 6.000 k euro op eind 2020 en 6.217 k euro op eind 2019, een daling van 217 k euro.

De evoluties in de reële waarde werden verwerkt via de winst- en verliesrekening (Zie toelichting 'Financiële resultaten').

De reële waarde van afgeleide financiële instrumenten afgesloten ter afdekking van het renterisico werd berekend op basis van verdisconteerde verwachte toekomstige kasstromen rekening houdend met actuele termijnkoersen en rentecurves over de resterende looptijd van het instrument.

Overzicht van de afgeleide financiële instrumenten op 31 december 2020 en 31 december 2019
Een Interest Rate Swap in het kader van een lening van 70.000 k euro op 20 jaar opgenomen in september 2011, trad in werking in september 2011.

23 Handelsschulden en overige schulden, schulden cashpoolactiviteiten en actuele belastingverplichtingen

(In duizenden EUR)	2020	2019
Gewone handelsschulden	236.376	111.472
Te ontvangen facturen	48.930	50.606
Subtotaal	285.306	162.078
Btw	63	32
Belastingen op personeelskosten	2.409	2.061
Schulden m.b.t. personeelsbeloningen	82.003	78.487
Andere kortlopende schulden	60.804	57.880
Totaal	430.585	300.538
Schulden cashpoolactiviteiten	104.561	133.069
Actuele belastingverplichtingen	2.203	2.980

Handels- en overige schulden bedragen 430.585 k euro op eind 2020 en 300.538 k euro op eind 2019, een stijging van 130.047 k euro. De stijging van de openstaande schulden is voornamelijk het gevolg van de aanpassing van de timing (snellere facturatie) en de opname van handelsschulden voor de gridfee facturatie door de ex-Infrax OV's aan Fluvius S.O. De handelsschulden op de OV's bedroegen 123.047 k euro op eind 2020 en 29.485 k euro op eind 2019.

De 'Andere kortlopende schulden' bevatten hoofdzakelijk de nog toe te rekenen kosten voornamelijk met betrekking tot de financiële kosten voor de leningen, het wagenpark en projecten i.v.m. informatie- en communicatietechnologie.

De '**Schulden m.b.t. de cashpoolactiviteiten**' bedragen 104.561 k euro op eind 2020 en 133.069 k euro op einde 2019 (zie ook toelichting 'Handels- en overige vorderingen').

De termijn en de voorwaarden voor de schulden waren als volgt:

Voor de handelsschulden bedroeg het leverancierskrediet gemiddeld 30 dagen en de aannemers werden in het kader van de COVID 19 pandemie betaald op 14 dagen gedurende de periode van april tot eind augustus 2020.

De schulden aan de belasting over de toegevoegde waarde en van de bedrijfsvoorheffing werden respectievelijk betaald 20 en 15 dagen na het einde van de maand. Alle schulden werden betaald op hun vervaldag.

Financiële instrumenten

24 Financiële instrumenten: risico's en reële waarde

Risico's

Het is de bedoeling van de Groep om alle risico's afzonderlijk te begrijpen alsook hun onderlinge verbanden, en om strategieën te definiëren teneinde de economische impact op de resultaten van de Groep te beheersen. Het auditcomité heeft de verantwoordelijkheid voor het nazicht van de risicoanalyse, het goedkeuren van de aanbevolen risicobeheersingsstrategieën, het doen naleven van de richtlijnen inzake risicobeheer en voor het rapporteren.

Het functioneren van de Groep als werkmaatschappij voor de opdrachthoudende verenigingen beperkt in sterke mate de risico's en eventuele negatieve gevolgen.

Vermogensstructuur

De vermogensstructuur van de Groep bestaat uit het eigen vermogen en de financiële verplichtingen.

Naast de wettelijk vereiste minima voor eigen vermogen die van toepassing zijn op Fluvius System Operator en haar dochterondernemingen, is de Groep niet onderworpen aan enige extern opgelegde vereisten voor haar vermogensstructuur.

De Groep doet een beroep op kortetermijnfinanciering ter ondersteuning van het bedrijfskapitaal. De langetermijnleningen worden opgenomen door Fluvius hoofdzakelijk ter financiering van de opdrachthoudende verenigingen en worden doorgerekend aan dezelfde voorwaarden als de opgenomen leningen.

Kredietrisico

Het kredietrisico omvat het risico dat de ene partij bij een financieel instrument haar verplichtingen niet zal nakomen, waardoor bij de andere partij een financieel verlies kan ontstaan.

Het maximale kredietrisico is de balanswaarde van elk financieel actief.

De Groep rekent de kosten door aan voornamelijk haar aandeelhouders, haar minderheidsaandeelhouders en deelnemingen en beperkt hierdoor het kredietrisico.

Beweging gecumuleerde waardeverminderingen op handelsvorderingen:

(In duizenden EUR)	2020	2019
Saldo per 1 januari	-28.778	-14.823
Verworven van derden	0	0
Toevoeging waardeverminderingen op vorderingen	-4.938	-18.631
Terugname waardeverminderingen op vorderingen	7.859	4.676
Saldo per einde verslagperiode	-25.857	-28.778

Valutarisico

De Groep is niet wezenlijk blootgesteld aan valutarisico's, aangezien zij bijna geen transacties heeft in andere valuta dan de euro.

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico houdt het risico in dat de Groep haar financiële verplichtingen niet zou kunnen nakomen. De Groep beperkt dit risico door de kasstromen op een continue basis te bewaken en ervoor te zorgen dat er voldoende kredietfaciliteiten aanwezig zijn.

De Groep doet een beroep op verscheidene banken om op korte termijn gelden aan te trekken. In het kader van een thesauriebewijzenprogramma werd commercial paper (thesauriebewijzen) uitgegeven. De thesauriebewijzen en fixed loans (straight loans) kunnen opgevraagd worden met een looptijd van 1 dag tot 12 maanden. Vaste voorschotten kunnen opgevraagd worden met een looptijd van 1 week tot 12 maanden. Alle leningen hebben een vaste intrestvoet gedurende de looptijd behalve de opname van het kassierscontract dat een variabele rentevoet heeft.

De Groep neemt leningen op lange termijn op ter financiering van de opdrachthoudende verenigingen. Deze leningen op lange termijn worden doorgerekend aan dezelfde voorwaarden als de opgenomen leningen.

De opdrachthoudende verenigingen wendde deze middelen aan voor de financiering van de investeringen in de distributienetten waaronder de uitrol van de digitale meterketting en de overname en verledning van het openbaar verlichtingspark, financiering van participaties, om leningen te herfinancieren, intresten te betalen en voor werkkapitaal. Op eind 2014 werd ook een deel van de netto opbrengsten van deze uitgiftes gebruikt om de vergoeding te betalen in naam en voor rekening van de openbare besturen aan Electrabel in het kader van diens uitrede uit het aandelenkapitaal van de opdrachthoudende verenigingen van ex-Eandis.

In 2010 heeft de Groep voor het eerst obligatieleningen uitgegeven voor de particuliere belegger in België en het Groothertogdom Luxemburg.

Om de financieringsbronnen te diversifiëren en te verbreden zodat een veilige, betrouwbare, efficiënte en innovatieve distributie van energie aan de afnemers kan verzekerd worden, werd een rating gevraagd.

Eandis System Operator heeft in oktober 2011 een rating bekomen van 'Moody's Investors Service Ltd.' ("Moody's"). Fluvius heeft gekozen voor een **rating** bij de ratingagentschappen 'Moody's Investors Service Ltd.' (Moody's) en 'Creditreform Rating AG' (Creditreform).

Op 25 juli 2019 was deze rating bij Moody's A3 met stabiele vooruitzichten. Op 10 september 2020 bevestigde het ratingbureau Moody's de **A3-rating** voor Fluvius, maar het wijzigde de ratingvooruitzichten van stabiel naar **negatief**. Deze beslissing was voornamelijk ingegeven door de verwachting van Moody's dat, zonder milderende maatregelen, de kredietratio's van de aandeelhouders van Fluvius in de tariefperiode 2021-2024 onder druk zouden kunnen komen als gevolg van de beslissing van de energieregulator VREG over de aangepaste tariefmethodologie 2021-2024.

Sinds januari 2017 is de rating bij Creditreform A+ met stabiele vooruitzichten. Creditreform heeft op 27 oktober 2020 eveneens de ratingvooruitzichten aangepast naar negatief.

Sinds 2011 had Fluvius via Eandis een 5.000.000 k euro **EMTN-programma** lopen voor uitgifte van obligaties tot 2021. Van dit programma was op eind 2019 voor een bedrag van 2.980.500 k euro of 59,61% aan obligatieleningen uitgegeven. Sinds eind 2014 vonden geen uitgiftes meer plaats onder dit programma. Dit EMTN-programma werd inmiddels stopgezet.

Bijkomend had Fluvius via Infrax een 500.000 k euro EMTN-programma lopen voor uitgifte van obligaties vanaf 2013. Een eerste schijf van 250.000 k euro werd uitgegeven in 2013 (looptijd tot 2023) en een tweede schijf van 250.000 k euro in 2014 (looptijd tot 2029). Dit EMTN-programma werd dus volledig aangewend.

In 2020 werd een nieuw EMTN-programma van 5.000.000 k euro op naam van Fluvius System Operator cv opgezet. Op 17 november 2020 werd het basisprospectus goedgekeurd door de FSMA en kon het programma geactiveerd worden. De uitgiften worden gewaarborgd door de elf opdrachthoudende verenigingen van de Groep en zullen een minimum looptijd van 1 jaar hebben. Van dit programma was op eind 2020 voor een bedrag van 600.000 k euro of 12,00 % aan obligatieleningen uitgegeven.

Het EMTN-basisprospectus voorziet ook in de mogelijkheid om groene obligaties uit te geven, waarbij de netto opbrengsten van een uitgifte worden aangewend voor de financiering (of herfinanciering) van in aanmerking komende Groene Projecten. Met dit doel heeft Fluvius een Raamwerk Groene Financiering opgesteld dat een beschrijving bevat van welke investeringsprojecten in aanmerking komen voor groene financiering, hoe de klimaat- en duurzaamheidswinsten worden gemeten, en hoe verificatie en rapportering zal gebeuren.

Alle opgenomen gelden van de obligatieleningen werden, op 50.000 k euro, na volledig doorgeleend aan de OV's aan dezelfde voorwaarden als de uitgegeven obligatieleningen. De hieruit ontstane vorderingen voor de Groep worden opgenomen in de rubriek 'Kortetermijnvorderingen, andere' en 'Langetermijnvorderingen, andere'.

Een overzicht van de leningen wordt opgenomen in de toelichting 'Leningen op lange en korte termijn'. Een banklening (2020: 37.625 k euro; 2019: 41.125 k euro) werd eveneens niet doorgeleend.

Informatie betreffende het aflossingsschema van de verschillende leningen op lange termijn.
Op eind 2020

(in duizenden EUR)	2020	1 jaar of minder	2-3 jaar	4-5 jaar	Meer dan 5 jaar
Obligatieleningen - retail	199.853	0	0	199.853	0
Obligatieleningen - EMTN	3.748.852	499.793	1.247.236	249.856	1.751.967
Obligatieleningen - privaat	435.995	0	0	0	435.995
Bankleningen - met derivatenstructuur	37.625	3.500	7.000	7.000	20.125
Totaal	4.422.325	503.293	1.254.236	456.709	2.208.087

Op eind 2019

(in duizenden EUR)	2019	1 jaar of minder	2-3 jaar	4-5 jaar	Meer dan 5 jaar
Obligatieleningen - retail	369.806	169.986	0	0	199.820
Obligatieleningen - EMTN	3.147.906	0	997.788	997.689	1.152.429
Obligatieleningen - privaat	435.756	0	0	0	435.756
Bankleningen - met derivatenstructuur	41.125	3.500	7.000	7.000	23.625
Totaal	3.994.593	173.486	1.004.788	1.004.689	1.811.630

Informatie betreffende het aflossingsschema van de leaseverplichtingen

De Groep heeft leaseverplichtingen op 31 december 2020 voor een totaal van 35.917 k euro (2019: 37.409 k euro). Hiervan is 10.347 k euro (2019: 10.472 k euro) binnen het jaar af te lossen, binnen een periode van 2 tot 5 jaar dient 22.900 k euro (2019: 23.415 k euro) te worden betaald en 2.670 k euro (2019: 3.522 k euro) is betaalbaar na 5 jaar.

Renterisico

De Groep heeft leningen op lange termijn opgenomen met een vaste en een variabele rentevoet. De lening met een variabele rentevoet werd omgezet via een swapcontract naar een vaste rentevoet (zie toelichting 'Afgeleide financiële instrumenten').

De ontstane financiële lasten voor Fluvius System Operator worden doorgerekend aan de OV's en worden gerapporteerd als een financiële opbrengst, behalve de financiële lasten m.b.t. het gedeelte

EMTN-obligatielening van 50.000 k euro en een banklening van 37.625 k euro die niet werden doorgeleend.

De intrestaflossingen voor de volgende jaren, berekend op basis van de overeengekomen intrestvoeten, is als volgt:

(In duizenden EUR)	2020	2019
In 2020	0	123.691
In 2021	117.844	116.344
In 2022	95.224	93.724
In 2023	81.357	79.857
In 2024	57.499	55.999
In 2025	57.375	55.875
In 2026 en volgende	353.492	345.992
Totaal	762.791	871.482

Andere

Meer gedetailleerde informatie omtrent de risico's van de Groep en haar aandeelhouders is opgenomen in het basisprospectus van 17 november 2020 betreffende de uitgifte van een 5.000.000 k euro EMTN programma en de investor presentation van november 2020 die kunnen geraadpleegd worden op de website www.fluvius.be.

Reële waarde

De reële waarde van de financiële activa en passiva wordt gedefinieerd als het bedrag waartegen het instrument zou kunnen geruild worden in een lopende transactie tussen bereidwillige partijen, en niet in een gedwongen verkoop of liquidatieverkoop.

De reële waarde hiërarchie

De Groep gebruikt de volgende hiërarchische classificatie voor het bepalen en toelichten van de reële waarde van financiële instrumenten door middel van een waarderingstechniek:

Niveau 1: genoteerde (niet-aangepaste) prijzen op liquide markten voor identieke activa of passiva

Niveau 2: andere technieken waarvoor alle input met een significante weerslag op de opgenomen reële waarde hetzij direct, hetzij indirect kan worden waargenomen

Niveau 3: technieken die gebruik maken van input met een significante weerslag op de opgenomen reële waarde die niet gebaseerd is op waarneembare marktgegevens

De reële waarde van de nog lopende genoteerde obligatieleningen, uitgegeven voor een totaal van 3.960,5 miljoen euro evolueert in functie van de markttrente. De reële waarde op 31 december 2020 bedraagt 4.341,2 miljoen euro en verschilt van de terugbetalingswaarde en de boekwaarde.

Op 31 december 2020 zijn de reële waarden als volgt:

(In duizenden EUR)	Reële waarde Niveau 1	Reële waarde Niveau 2	Reële waarde Niveau 3	Boekwaarde
Overige beleggingen	0	0	917	917
Geldmiddelen en kasequivalenten	1.690	0	0	1.690
Handels- en overige vorderingen	450.680	0	0	450.680
Vorderingen cashpoolactiviteiten	561.516	0	0	561.516
Totaal	1.013.886	0	917	1.014.803
Leningen op lange termijn	4.296.657	0	0	3.919.032
Leningen op korte termijn	1.066.250	0	0	1.050.893
Leaseverplichtingen	35.917	0	0	35.917
Afgeleide financiële instrumenten	0	6.000	0	6.000
Totaal kortlopende schulden, andere	432.788	0	0	432.788
Schulden cashpoolactiviteiten	104.561	0	0	104.561
Totaal	5.936.173	6.000	0	5.549.191

Op 31 december 2019 zijn de reële waarden als volgt:

(In duizenden EUR)	Reële waarde Niveau 1	Reële waarde Niveau 2	Reële waarde Niveau 3	Boekwaarde
Overige beleggingen	0	0	905	905
Geldmiddelen en kasequivalenten	28.222	0	0	28.222
Handels- en overige vorderingen	391.907	0	0	391.907
Vorderingen cashpoolactiviteiten	435.758	0	0	435.758
Totaal	855.887	0	905	856.792
Leningen op lange termijn	4.224.461	0	0	3.821.108
Leningen op korte termijn	641.548	0	0	637.986
Afgeleide financiële instrumenten	0	6.217	0	6.217
Totaal kortlopende schulden, andere	303.518	0	0	303.518
Schulden cashpoolactiviteiten	133.069	0	0	133.069
Totaal	5.302.596	6.217	0	4.901.898

Andere informatie

25 Verbonden partijen

Transacties tussen Fluvius System Operator en haar dochterondernemingen werden in de consolidatie geëlimineerd en werden dus niet opgenomen in deze toelichting.

De vergoedingen aan het managementcomité en de bestuurders bedroegen 3.987.593 euro voor 2020 en 4.558.255 euro voor 2019. Hiervan bedroeg de pensioenkost 199.416 euro voor 2020 en 347.676 euro voor 2019. Er werden geen andere voordelen in natura, opties op aandelen, kredieten of voorschotten gegeven ten gunste van de bestuurders.

Transacties van de Groep met de ondernemingen die een minderheidsbelang (Farys/TMVW en vanaf 2019 De Watergroep) aanhouden, waren als volgt:

(In duizenden EUR)	2020	2019
Bedrag van de transacties		
Doorrekening van kosten aan de minderheidsbelangen	80.941	81.585
Doorrekening van kosten van de minderheidsbelangen	1.619	1.467
Bedrag van uitstaande saldi		
Handelsvorderingen	1.009	8.282
Handelsschulden	122	67

Transacties van de Groep met de geassocieerde deelnemingen (Atrias en Synductis) waren als volgt:

(In duizenden EUR)	2020	2019
Bedrag van de transacties		
Doorrekening van kosten aan de geassocieerde deelnemingen	2.179	2.432
Doorrekening van kosten van de geassocieerde deelnemingen	22.995	16.324
Bedrag van uitstaande saldi		
Handelsvorderingen	45.400	35.322
Handelsschulden	417	2.141

Transacties van de Groep met de aandeelhouders (opdrachthoudende verenigingen) waren als volgt:

(In duizenden EUR)	2020	2019
Bedrag van de transacties		
Doorrekening van kosten aan de opdrachthoudende verenigingen	1.657.650	1.624.261
Doorrekening van kosten van de opdrachthoudende verenigingen	21.228	141.142
Rentebaten opdrachthoudende verenigingen	121.081	124.076
Rentelasten opdrachthoudende verenigingen	-440	-515
Bedrag van uitstaande saldi		
Restitutierecht op voorzieningen voor personeelsbeloningen	288.395	258.499
Langetermijnvorderingen, andere	3.854.897	3.756.541
Kortetermijnvorderingen, andere	500.000	170.000
Handelsvorderingen, op te maken facturen	239.114	176.724
Vorderingen/(schulden) cashpoolactiviteiten	459.491	302.689
Overige vorderingen, verkregen financiële opbrengsten obligatieleningen	47.148	30.348
Handelsschulden	123.047	29.485
Ontvangen garanties of zekerheden		
M.b.t. financiële verplichtingen	725.000	725.000

Alle facturen aan of van de opdrachthoudende verenigingen zijn betaalbaar binnen de 30 dagen na factuurdatum.

Lidmaatschap van professionele organisaties

Fluvius System Operator is lid van Synergrid vzw, een gemeenschappelijke belangenvereniging van de beheerders van netten in België van transmissie van elektriciteit, van vervoer van aardgas en van de distributie van elektriciteit en aardgas.

Fluvius System Operator is lid van de vereniging van Europese distributienetbeheerders voor Slimme Netten (EDSO for Smart Grids).

Gedurende 2020 werd voor de uitoefening van het mandaat van de commissaris voor de moederonderneming Fluvius System Operator een bedrag van 73 k euro betaald, aangevuld met bijkomende (wettelijke) opdrachten in het verlengde van het mandaat als commissaris alsook met andere opdrachten ten belope van 674 k euro. De additionele diensten werden goedgekeurd door het auditcomité.

26 Verplichtingen en onzekerheden

(In duizenden EUR)	2020	2019
Huurwaarborgen gebouwen	1.391	1.391
Andere bankwaarborgen	0	0
Totaal gegeven waarborgen	1.391	1.391
Ontvangen waarborgen van aannemers en leveranciers	39.155	27.695

Uitstaande bestellingen op 31 december 2020 bedroegen 16.348 k euro (31 december 2019: 11.188 k euro).

De Groep heeft geschillen en juridische procedures hangende waarvoor het risico op verlies mogelijk doch niet waarschijnlijk is. Op dit ogenblik kan de waarschijnlijke timing van de afwikkeling niet worden ingeschat.

Op 3 september 2019 deed zich een gasexplosie voor te Wilrijk, Ridderveld. Hierbij wordt één dodelijk slachtoffer betreurd. Het gerechtelijk onderzoek in dit dossier is afgerond. De vennootschap Fluvius System Operator en twee van haar managers werden doorverwezen naar de correctionele rechtbank. De pleidooien voor de correctionele rechtbank van Antwerpen werden in maart 2021 gehouden. Op de pleitzitting van 17 maart 2021 vroeg het Openbaar Ministerie de vrijspraak voor beide managers, omdat het Openbaar Ministerie van oordeel is dat zij niet verantwoordelijk kunnen worden gesteld voor de gebeurtenissen. Voor Fluvius System Operator zelf vorderde de procureur een eenvoudige schuldverklaring. Fluvius zelf heeft uitgebreid geargumenteed om aan te tonen dat het bedrijf, zijn verantwoordelijken en medewerkers geen schuld treft in deze tragische gebeurtenissen. Uitspraak wordt verwacht eind april 2021.

27 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich na de balansdatum geen materiële gebeurtenissen voorgedaan die aanleiding zouden geven tot bekendmaking of wijziging van de financiële staten per 31 december 2020.

28 Lijst van de ondernemingen opgenomen in de consolidatie

Op 31 december 2020:

Onderneming	Zetel	Aandelen in bezit %	Stemrecht %
Moederonderneming			
Fluvius System Operator cv	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle		
Dochteronderneming			
De Stroomlijn cv	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle	62,17	62,17
Deelnemingen in joint ventures en geassocieerde deelnemingen			
Synductis cv	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle	34,47	34,47
Atrias cv	Kanselarijstraat 17a, B-1000 Brussel	50,00	50,00

Op 31 december 2019:

Onderneming	Maatschappelijke zetel	Aandelen in bezit %	Stemrecht %
Moederonderneming			
Fluvius System Operator cv	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle		
Dochteronderneming			
De Stroomlijn cv	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle	62,17	62,17
Deelnemingen in joint ventures en geassocieerde deelnemingen			
Synductis cv	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle	33,28	32,82
Atrias cv	Kanselarijstraat 17a, B-1000 Brussel	50,00	50,00

Informatie met betrekking tot de moedervenootschap

De statutaire niet-geconsolideerde jaarrekening van de moedervenootschap Fluvius System Operator cv wordt hierna in verkorte vorm weergegeven.

In overeenstemming met de Belgische vennootschapswetgeving zullen het jaarverslag en de jaarrekening van Fluvius System Operator cv samen met het verslag van de Commissaris worden neergelegd bij de Nationale Bank van België. Deze verslagen zijn beschikbaar vanaf 23 april 2021 op de website www.fluvius.be of op het adres: Brusselsesteenweg 199, 9090 Melle.

De Commissaris heeft een verklaring zonder voorbehoud gegeven met betrekking tot de statutaire jaarrekening van Fluvius System Operator cv.

Verkorte balans In duizenden EUR	2020	2019
Vaste activa	4.553	6.843
Immateriële vaste activa	1.408	1.969
Materiële vaste activa	1.391	3.110
Financiële vaste activa	1.754	1.764
Vlottende activa	5.791.389	5.148.754
Vorderingen op meer dan één jaar	3.891.864	3.784.076
Voorraden	97.296	78.542
Vorderingen op ten hoogste één jaar	1.451.127	956.570
Geldbeleggingen en liquide middelen	5.123	29.851
Overlopende rekeningen	345.979	353.971
Totaal der activa	5.795.942	5.155.597
Eigen vermogen	1.517	1.517
Inbreng buiten kapitaal, andere / Aandelenkapitaal	1.284	1.284
Andere vermogens-elementen: reserves, uitgiftepremie, overgedragen resultaat	233	233
Voorzieningen voor risico's en kosten	288.395	258.499
Schulden	5.506.030	4.895.581
Schulden op meer dan één jaar	3.919.032	3.821.108
Schulden op ten hoogste één jaar	1.529.216	1.020.217
Overlopende rekeningen	57.782	353.971
Totaal der passiva	5.795.942	5.155.597
Verkorte resultatenrekening		
In duizenden EUR	2020	2019
Omzet	1.618.862	1.649.885
Bedrijfswinst (verlies)	14.481	12.348
Financiële resultaten	-7.652	-3.766
Belasting op het resultaat	-6.829	-8.582
Winst (verlies) van het boekjaar	0	0

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van Fluvius System Operator CV over het boekjaar afgesloten op 31 december 2020

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen, brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris van Fluvius System Operator CV (de "Vennootschap") en van de dochterondernemingen (samen de "Groep"). Dit verslag omvat ons oordeel over de geconsolideerde balans op 31 december 2020, de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerde overzicht van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten op 31 december 2020, het geconsolideerde mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerde kasstroomoverzicht van het boekjaar afgesloten op 31 december 2020 en over de toelichting (alle stukken gezamenlijk de "Geconsolideerde Jaarrekening"), en omvat tevens ons verslag betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Deze verslagen zijn één en ondeelbaar.

Wij werden als commissaris benoemd door de algemene vergadering op 27 mei 2020, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordracht van de ondernemingsraad. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die zal beraadslagen over de Geconsolideerde Jaarrekening afgesloten op 31 december 2022. We hebben de wettelijke controle van de Geconsolideerde Jaarrekening van de Groep uitgevoerd gedurende 10 opeenvolgende boekjaren.

Verslag over de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de Geconsolideerde Jaarrekening van Fluvius System Operator CV, die de geconsolideerde balans op 31 december 2020, de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerde overzicht van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten op 31 december 2020 omvat, alsook het geconsolideerde mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerde kasstroomoverzicht over het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met een geconsolideerd balanstotaal van € 5.839,2 miljoen en waarvan de geconsolideerde resultatenrekening afsluit met een winst van het boekjaar van € 0.

Naar ons oordeel geeft de Geconsolideerde Jaarrekening een getrouw beeld van het geconsolideerde eigen vermogen en van de geconsolideerde financiële positie van de Groep op 31 december 2020, alsook van de geconsolideerde resultaten en de geconsolideerde kasstromen voor het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards zoals goedgekeurd door de Europese Unie ("IFRS") en

met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Basis voor ons oordeel zonder voorbehoud

We hebben onze controle uitgevoerd in overeenstemming met de International Standards on Auditing ("ISAs"). Onze verantwoordelijkheden uit hoofde van die standaarden zijn nader beschreven in het gedeelte "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening" van ons verslag.

Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Kernpunten van de controle

De kernpunten van onze controle betreffen die aangelegenheden die volgens ons professioneel oordeel het meest significant waren bij onze controle van de Geconsolideerde Jaarrekening van de huidige verslagperiode.

Deze aangelegenheden werden behandeld in de context van onze controle van de Geconsolideerde Jaarrekening als een geheel en bij het vormen van ons oordeel hieromtrent en derhalve formuleren wij geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

Voorziening voor personeelsbeloningen

Beschrijving van het kernpunt

De voorzieningen voor personeelsbeloningen bedragen € 287,0 miljoen per 31 december 2020. De Groep erkent de voorzieningen voor deze lange termijn personeelsbeloningen op basis van de vereisten conform IFRS. De plannen van de Groep worden beschreven in toelichting 21 van de Geconsolideerde Jaarrekening. De waardering van deze voorzieningen is complex en vereist inschattingen van het management. Door de complexiteit wordt de Vennootschap voor de berekening van de voorzieningen bijgestaan door een externe actuaaris. De waardering van de voorzieningen is gebaseerd op de onderliggende personeelsdata van de verschillende pensioenplannen waarop vervolgens bepaalde actuariële assumpties worden toegepast zoals verwachte inflatie, verdisconteringsvoeten, verwachte gemiddelde salarisstijgingen en het personeelsverloop. Een wijziging in deze assumpties of het gebruik van foutieve personeelsdata zouden een materiële impact hebben op de Geconsolideerde Jaarrekening. Om deze redenen is de waardering van de voorzieningen voor personeelsbeloningen een kernpunt van onze controle.

Samenvatting van de uitgevoerde procedures

Onze auditwerkzaamheden omvatten onder andere:

- Een analyse van de bestaande plannen binnen de Groep en bespreking van eventuele wijzigingen in deze plannen.
- Het testen van de onderliggende personeelsdata door middel van analytisch nazicht ten opzichte van vorig boekjaar en door middel van aansluiting (van o.a. ouderdom, geslacht, salaris, anciënniteit) van een steekproef

personeelsleden met onderliggende documentatie.

- Het beoordelen van de bekwaamheid en de onafhankelijkheid van de externe actuaaris.
- Medewerking van onze interne actuarissen om de gepastheid te beoordelen van de gebruikte actuariële modellen in overeenstemming met IAS19 en om de redelijkheid te beoordelen van de significante assumpties (met name verwachte inflatie, verdisconteringsvoeten, verwachte gemiddelde salarisstijgingen, sterftetabellen en het personeelsverloop) die het management gebruikt bij de waardering van de voorziening.
- Beoordeling van de adequaatheid en volledigheid van toelichting 21 van de Geconsolideerde Jaarrekening.

Financieringsactiviteiten

Beschrijving van het kernpunt

De balans van de Groep wordt significant beïnvloed door de financieringsactiviteit die de Groep vervult. Op 31 december 2020 bedraagt de lange termijn financiering € 3.919,0 miljoen en de korte termijn financiering € 1.050,9 miljoen, zoals beschreven in toelichting 20 van de Geconsolideerde Jaarrekening. Deze financiering wordt vervolgens gebruikt om leningen toe te staan aan de distributienetbeheerders, waardoor de Vennootschap voor € 3.849,1 miljoen lange termijn vorderingen heeft ten aanzien van de distributienetbeheerders en voor € 500,0 miljoen vorderingen op korte termijn (zoals beschreven in toelichting 15 van de Geconsolideerde Jaarrekening). Gezien de grootteorde van deze bedragen ten aanzien van enerzijds de totale activa en anderzijds de totale passiva van de Groep en de opvolging en inschatting van het management inzake de terugbetalingscapaciteit van de distributienetbeheerders (waarbij ook de mogelijke impact n.a.v. Covid-19 in beschouwing wordt genomen) worden de financieringsactiviteiten als een kernpunt van onze controle beschouwd.

Samenvatting van de uitgevoerde procedures

Wij hebben volgende procedures uitgevoerd:

- Het beoordelen van de boekhoudkundige verwerking van de leningen en de bijhorende transactiekosten.
- Het aansluiten van de interestkosten en interestbaten van de verschillende leningen met

de betreffende voorwaarden zoals omschreven in de onderliggende contracten.

- Het afstemmen van het hoofdbedrag van de leningen met contracten, confirmaties en betalingen.
- Wij hebben van de directie van de Vennootschap het lange termijn financieel plan verkregen van de Vennootschap alsook van de netbeheerders om de terugbetalingscapaciteit van deze laatste te beoordelen (waarbij ook rekening werd gehouden met eventuele impact van Covid-19). Deze plannen werden beoordeeld op basis van de onderliggende lange termijn financiële doelstellingen van de netbeheerders alsook door middel van gesprekken met de directie en met de met toezicht belaste personen.
- Beoordeling van de adequaatheid en volledigheid van toelichtingen 15 en 20 van de Geconsolideerde Jaarrekening.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met IFRS en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor een systeem van interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

In het kader van de opstelling van de Geconsolideerde Jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Vennootschap om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de Vennootschap te vereffenen of om de bedrijfsactiviteiten stop te zetten of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle over de Geconsolideerde Jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de Geconsolideerde Jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISAs is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van de Geconsolideerde Jaarrekening, beïnvloeden.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISAs, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat de Geconsolideerde Jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van het systeem van interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in het systeem van interne beheersing dat relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een

oordeel over de effectiviteit van het systeem van interne beheersing van de Vennootschap en van de Groep;

- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- ▶ het concluderen van de aanvaardbaarheid van de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling, en op basis van de verkregen controle-informatie, concluderen of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Vennootschap en de Groep om de continuïteit te handhaven. Als we besluiten dat er sprake is van een onzekerheid van materieel belang, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de Geconsolideerde Jaarrekening of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot op de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de continuïteit van de Vennootschap of van de Groep niet langer gehandhaafd kan worden;
- ▶ het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de Geconsolideerde Jaarrekening, en of deze Geconsolideerde

Jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld.

Wij communiceren met het auditcomité binnen het bestuursorgaan, onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die we identificeren gedurende onze controle.

Omdat we de eindverantwoordelijkheid voor ons oordeel dragen, zijn we ook verantwoordelijk voor het organiseren, het toezicht en het uitvoeren van de controle van de dochterondernemingen van de Groep. In die zin hebben wij de aard en omvang van de controleprocedures voor deze entiteiten van de Groep bepaald.

We verstrekken aan het auditcomité binnen het bestuursorgaan een verklaring dat we de relevante deontologische vereisten inzake onafhankelijkheid naleven en we melden hierin alle relaties en andere aangelegenheden die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid zouden kunnen beïnvloeden, alsook, voor zover van toepassing, de bijbehorende maatregelen die we getroffen hebben om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Aan de hand van de aangelegenheden die met het auditcomité binnen het bestuursorgaan besproken worden, bepalen we de aangelegenheden die het meest significant waren bij de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening over de huidige periode en die daarom de kernpunten van onze controle uitmaken. We beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag, tenzij het openbaar maken van deze aangelegenheden is verboden door wet- of regelgeving.

Verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening en de verklaring van niet-financiële informatie gehecht aan dit jaarverslag.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde ISAs, is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening, de verklaring van niet-financiële informatie gehecht aan dit jaarverslag te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening

Naar ons oordeel, na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening, stemt dit jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening overeen met de Geconsolideerde Jaarrekening voor hetzelfde boekjaar, enerzijds, en is dit jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening opgesteld overeenkomstig artikel 3:32 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, anderzijds.

In de context van onze controle van de Geconsolideerde Jaarrekening zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, hebben wij geen afwijking van materieel belang te melden. Verder drukken wij geen enkele mate van zekerheid uit over het jaarverslag en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport.

De niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 3:32, § 2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, werd opgenomen in het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening. De Groep heeft

zich bij het opstellen van deze niet-financiële informatie gebaseerd op de Global Reporting Initiative ("GRI") standaarden. Wij spreken ons evenwel niet uit over de vraag of deze niet-financiële informatie in alle van materieel belang zijnde opzichten is opgesteld in overeenstemming met het vermelde de GRI standaarden. Verder drukken wij geen enkele mate van zekerheid uit over individuele elementen opgenomen in deze niet-financiële informatie.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de Geconsolideerde Jaarrekening en zijn in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Vennootschap.

De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de Geconsolideerde Jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de Geconsolideerde Jaarrekening.

Andere vermeldingen

- ▶ Huidig verslag is consistent met onze aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) nr. 537/2014.

Gent, 31 maart 2021

EY Bedrijfsrevisoren BV
Commissaris
Vertegenwoordigd door

Marnix Van Dooren *
Partner
* Handelend in naam van een BV

21MVD0176